

remiam Anathothiten, qui prophetat vobis.

28. Quia super hoc misit in Babylonem ad nos, dicens : Longum est; edificate domos, et habitate; et plantate hortos, et comedite fructus eorum!

29. Legit ergo Sophonias sacerdos librum istum in auribus Jeremie prophete.

30. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens :

31. Mitte ad omnem transmigrationem, dicens : Hec dicit Dominus ad Semeiam Nehelamitan : Pro eo quod prophetavit vobis Semeias, et ego non misi eum, et fecit vos confidere in mendacio.

32. Ideo hæc dicit Dominus : Ego ego visitabo super Semeiam Nehelamitan, et super semen ejus; non erit vir sedens in medio populi hujus, et non videbit bonam quod ego faciam populo meo, ait Dominus, quia prævaricationem locutus est adversus Dominum.

## CAPUT XXX.

Vaticinatur Judæis et filiis Israel reditum a gravi captivitate, in qua propter peccata sua detinebantur, et quod post reditum servituri sint Domino, ac David regi, quem ille successit eis in proprietate et auctoritate magna, devastatis ipsorum intimis.

1. Hoc verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino, dicens :

2. Hæc dicit Dominus, Deus Israel, dicens : Scribe tibi omnia verba quæ locutus sum ad te, in libro :

3. Ecce enim dies veniunt, dicit Dominus, et convertam conversionem populi mei Israel et Juda, ait Dominus; et convertam eos ad terram quam dedi patribus eorum, et possidebunt eam.

4. Et hæc verba quæ locutus est Dominus ad Israel et ad Judam.

5. Quoniam hæc dicit Dominus : Vocem terroris audivimus; formido, et non est pax.

6. Interrogabo, et videbo si generat masculus; quare ergo vidi omnes viri manum super lumbum suum, quasi parturientis, et conversæ sunt universæ acies in aurginem?

<sup>1</sup> Joel 2, 11. Amos 5, 18. Soph. 1, 15.

<sup>2</sup> Isa. 43, 1 et 44, 2. Luc. 1, 70.

7. <sup>1</sup> Vae! quia magna dies illa! nec est similis ejus; tempusque tribulationis est Jacob, et ex ipso salvabitur.

8. Et erit in die illa, ait Dominus exercituum, coterum jugum ejus de collo tuo; et vinea ejus dirumpam, et non dominabuntur ei amplius alieni!

9. Sed servient Domino Deo suo, et David, regi suo, quem suscitabo eis.

10. <sup>2</sup> Tu ergo ne timeas, serve meus, Jacob! ait Dominus; neque paves, Israel! quia ecce ego salvabo te de terra longinqua, et semina tuum de terra captivitatis eorum; et revertetur Jacob, et quiescet, et cunctis affluet bonis, et non erit quæ formidet;

11. Quoniam tecum ego sum, ait Dominus, ut salvem te. Faciam enim consummationem in cunctis gentibus in quibus dispersi te; te autem non faciam in consummationem; sed castigabo te in iudicio, ut non videaris tibi innoxius.

12. Quia hæc dicit Dominus : Insuperabilis fractura tua, pessima plaga tua; 13. Non est qui subiect judicium tuum ad alligandum; curatorem utilitas non est tibi.

14. Omnes amatores tui oblit sunt tui, neque non quaerent; <sup>3</sup> plaga enim inimici percussit te castigatione crudeli: propter multitudinem iniquitatis tuæ dura facta sunt peccata tua.

15. Quid clamas super contritione tua? insanabilis est dolor tuus; propter multitudinem iniquitatis tuæ, et propter dura peccata tua, feci hæc tibi.

16. Propterea omnes qui comedunt te devorabuntur, et universi hostes tui in captivitatem ducentur; et qui te manant vastabuntur, cunctosque prædatores tuos dabo in predam.

17. Obducam enim cicatricem tibi, et a vulneribus tuis sanabo te, dicit Dominus. Quia ejectam vocaverunt te, Sion! Hæc est, quæ non habebat requirement!

18. Hæc dicit Dominus : Ego ego convertam conversionem tabernaculum Jacob, et tectis ejus miserolor, et edificabitur civitas in excelsu suo, et templum iuxta ordinem suum fundabitur.

19. Et egredietur de eis laus, voxque ludentium. Et multiplicabo eam, et non

<sup>3</sup> Sap. 23, 19.

minuentur; et glorificabo eos, et non atquebantur.

20. Et erunt filii ejus sicut a principio, et cæcus ejus coram me permanebit, et visitabo adversum omnes qui tribulant eum.

21. Et erit dux ejus ex eo, et princeps de medio ejus producetur; et applicabo eum, et accedet ad me. Quis enim ista est qui applicat cor suum ut appropinquet mihi? ait Dominus.

22. Et eris mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.

23. Ecce turbo Domini, furor egrediens, procella ruens in capite impiorum conquescit.

24. Non avertet iram indignationis Domini, donec faciat et compliat cogitationem cordis sui; in novissimo dierum intelligit ea.

## CAPUT XXXI.

Dicit Dominus se reverteretur populum Israel a captivitate, ut in affluentia honorum servit Domino; jubet ergo Rachel non flere amplius filios suos; agnoscat Israel se merito castigatum, ideoque penitentiam agiti; de morte quoque fontis circumdabit virum; vigilebit Dominus ad reducentem Israel; de nova terra; de novo pacto quod faciet Dominus cum domo Israel, nec abijcet unquam universam illius semen.

1. In tempore illo, dicit Dominus, ero Deus universis cognationibus Israel, et ipsi erunt mihi in populum.

2. Hæc dicit Dominus : Invenit gratiam in deserto populus qui remiserunt a gladio; vadit ad requiem suam Israel.

3. Longe Dominus apparuit mihi! et in charitate perpetua dilexit te; ideo attraxi te, miserans.

4. Bursumque edificabo te, et ædificaberis, virgo Israel; adhuc ornaboris tympanis tuis, et egredieris in choro ludentium.

5. Adhuc plantabis vineas in montibus Samariæ; plantabunt plantantes, et donec tempus veniat, non vindemiantur.

6. Quia erit dies in qua clamabunt custodes in monte Ephraim : <sup>1</sup> Surgite, et ascendamus in Sion ad Dominum Deum nostrum!

7. Quia hæc dicit Dominus : Exsultate in lætitia, Jacob, et hincite contra

caput gentium; personate, et canite, et dicite : Salva, Domine, populum tuum, reliquias Israel!

8. Ecce ego addocam eos de terra aridiorum, et congregabo eos ab extremis terræ; intor quos erunt cæcus et claudus, pregnans et pariens simul, cæcus magnus revertentium hic.

9. In flatu venient, et in misericordia reducam eos; et adducam eos per torrentes aquarum in via recta, et non impingent in ea, quia factus sum Israelis pater, et Ephraim primogenitus meus est.

10. Audite verbum Domini, gentes, et annuntiate in insulis quæ procul sunt, et dicite : Qui dispersit Israel congregabit eum, et custodiet eum sicut pastor gregem suum.

11. Redemitt enim Dominus Jacob, et liberavit eum de manu potentioris.

12. Et venient, et lædabunt in monte Sion; et confluent ad bona Domini, super frumento, et vino, et oleo, et fetu pecorum et ammonorum; eritque animarum quasi hortus irriguus, et ultra non esturrit.

13. Tunc lætabitur virgo in choro, juvenes et omnes simul; et convertam luctum eorum in gaudium, et consolabor eos, et lætificabo a dolore suo.

14. Et inebriabo animam sacerdotum pinguedine, et populus meus bonis meis adimplebitur, ait Dominus.

15. Hæc dicit Dominus : <sup>2</sup> Vox in excelsu audita est lamentationis, luctus, et fletus Rachel plorantis filios suos, et noluit consolari super eis, quia non sunt.

16. Hæc dicit Dominus : Quiescat vox tua a ploratu, et oculi tui a lacrymis, quia est merces operi tuo, ait Dominus, et revertetur de terra inimici.

17. Et est spes novissimis tuis, ait Dominus, et revertentur filii ad terminos suos.

18. Audiens audivi Ephraim transmigrationem : Castigasti me, et erudisti sum, quasi juvenculus indomitus; convertite me, et convertar, quia tu Dominus Deus meus.

19. Postquam enim convertisti me, egi penitentiam; et postquam ostendisti mihi, percussi femur meum. Confusus sum, et erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ.

<sup>1</sup> Isa. 2, 2. Mich. 4, 2.

<sup>2</sup> Matth. 2, 18.

20. Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus! Quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor ejus. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum; miserans miseror ejus, ait Dominus.

21. Statue tibi speculum, pone tibi armarutinas; dirige cor tuum in viam rectam in qua ambulasti; revertere, virgo Israel! revertere ad civitates tuas istas.

22. Usqueque delictis dissolveris, filia vaga? Quia cravit Dominus novum super terram: FEMINA CIRCUMDARI VIREM.

23. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda et in urbibus ejus, cum convertero captivitatem eorum: Benedicite tibi Dominus, pœchitudo justitia, mons sanctus,

24. Et habitabunt in eo Judas et omnes civitates ejus simul, agricola et minutus gregis.

25. Quia inebriavi animam lassam, et omnem animam esuriemem saturavi.

26. Ideo quasi de somno suscitatus sum; et vidi, et somnus meus dulcis mihi.

27. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et seminabo domum Israel et domum Judæ semine hominum et semine jumentorum.

28. Et sicut vigilavi super eos ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et disperderem, et affligerem, sic vigilabo super eos ut ædificem et plantem, ait Dominus.

29. In diebus illis non dicent ultra: Patres comederunt vaporem acerbum, et dentes filiorum obstupuerunt.

30. Sed unusquisque in iniquitate sua mortificat, omnis homo qui comederit vaporem acerbum, obstupescet dentes ejus.

31. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et foriam domus Israel et domus Juda fœdus novum,

32. Non secundum pactum quod pepigi cum patribus eorum, in die qua apprehendi manum eorum ut educerem eos de terra Ægypti: pactum quod irritum fecerunt; et ego dominatus sum eorum, dicit Dominus.

33. Sed hoc erit pactum quod foriam cum domo Israel post dies illos, dicit Dominus: Dabo legem meam in visceribus eorum, et in corde eorum scri-

ham eam, et ero eis in Deum, et isti erunt mihi in populum;

34. Et non docebit ultra vir proximum suum et vir fratrem suum, dicens: Cognoscit me, a minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus; quia populi-tior iniquitatis eorum, et peccati eorum non memorabor amplius.

35. Hæc dicit Dominus qui dat solem in lumine diei, ordinem lune et stellarum in lumine noctis; qui turbat mare, et sonant fluctus ejus: Dominus exercituum nomen illi.

36. Si defecerit leges istæ eorum, meo, dicit Dominus, tunc et semen Israel deficiet ut non sit germen meæ cunctis diebus.

37. Hæc dicit Dominus: Si memori poterint cæli sursum, et investigari fundamenta terre deorsum, et ego adjiciam universum semen Israel, propter omnia que fecerunt, dicit Dominus.

38. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et edificabitur civitas Domino, a turri Hanameel usque ad portam anguli.

39. Et erit ultra norma mensuræ in conspectu ejus super cœnem Gæth, et circumbit Goathia,

40. Et omnem vallem cadaverum, et cœneris, et universam regionem mortis, usque ad torrentem Cedron, et usque ad angulum portæ equorum orientalis: sanctum Domini; non exellatur, et non destruetur ultra in perpetuum.

## CAPUT XXXII.

Obsidente Nabuchodonosor Jerusalem, Jeremias in atrio carceris positus agitur in Astoth jussu Domini emittit a suo palatio, habebatque servari librum emptionis: post eorum Domino beneficia Israelitis præsenti, Dominus dicit se traditurum civitatem cum populo regi Babylonis propter filiorum Israhelitarum, sed postea revocaturum ipsos Jerusalem, sed percussuram eam eis servas fœdus ut sibi ex toto corde scriant.

1. Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino, in anno decimo Sodeciae, regis Juda, ipse est annus decimus octavus Nabuchodonosor.

2. Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Jerusalem, et Jeremias propheta erat clausus in atrio carceris qui erat in domo regis Juda.

<sup>1</sup> Hebr. 10, 16.

<sup>2</sup> Act. 10, 43.

3. Clanserat enim eum Sodecias, rex Juda, dicens: Quare vaticinaris, dicens: Hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in manus regis Babylonis, et capiet eam;

4. In Sodecias, rex Juda, non effugiet de manu Chaldeorum, sed tradetur in manus regis Babylonis; et loquetur os ejus cum ore illius, et oculi ejus oculos illius videbunt;

5. Et in Babylonem ducet Sodeciam, et ibi erit donec visum eorum, ait Dominus; si autem dimicaveris adversum Chaldeos, nihil prosperum habebis?

6. Et dixit Jeremias: Factum est verbum Domini ad me, dicens:

7. Ecce Hanameel, filius Sellum, patris tui, venit ad te, dicens: Emme tibi agrum meum qui est in Anathoth, tibi enim competit ex propinquitate ut emas.

8. Et venit ad me Hanameel, filius patris mei, secundum verbum Domini, ad vestibulum carceris, et ait ad me: Possides agrum meum qui est in Anathoth, in terra Benjamin, quia tibi competit hereditas, et tu propinquus es ut possideas. Intellexi autem quod verbum Domini esset.

9. Et emi agrum ab Hanameel, filio patris mei, qui est in Anathoth, et appendi et argentum: septem stateres, et decem argenteos.

10. Et scripsi in libro, et signavi, et adhibui testes, et appendi argentum in statera.

11. Et accepi librum possessionis signatum et stipulationis, et rata, et signa fronsibus,

12. Et dedi librum possessionis Baruch, filio Neri, filii Maasie, in oculis Hanameel, patris mei, in oculis testium qui scripti erant in libro emptionis, et in oculis omnium Judæorum qui sedebant in atrio carceris;

13. Et præcepit Baruch eorum eis, dicens:

14. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Sume libros istos, librum emptionis hunc signatum, et librum hunc qui scriptus est, et pone illos in vase fictili, ut permanere possint diebus multis;

15. Hæc enim dicit Dominus exercituum, Deus Israel, et agrus, et vineæ in terra ista.

<sup>1</sup> Hebr. 34, 7.

16. Et oravi ad Dominum, postquam tradidi librum possessionis Baruch, filio Neri, dicens:

17. Hæc! hæc! hæc! Domine Deus, ecce tu fecisti cœlum et terram in fortitudine tua magna et in brachio exte-nto: non eris tibi difficile omne verbum;

18. Qui facis misericordiam in millibus, et reddis iniquitatem patrum in sinum filiorum eorum post eos: fortissimi: Magnus, et Potens, Dominus exercituum nomen tibi.

19. Magnus consilio, et incomprehensibilis cogitanti; cujus oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam, ut reddas unicuique secundum vias suas et secundum fructum adinventum ejus.

20. Qui posuisti signa et portenta in terra Ægypti usque ad diem hanc, et in Israel, et in hominibus, et fecisti tibi nomen sicut est dies hanc.

21. Et eduxisti populum tuum Israel de terra Ægypti, in signis et in portentis, et in manu robusta et in brachio exte-nto, et in terrore magno.

22. Et dedisti eis terram hanc, quam jurasti patribus eorum ut dares eis terram fluviorum lacte et melle.

23. Et ingressi sunt, et possederunt eam, et non obseverunt vocem tuam, et in lege tua non ambulaverunt; omnia que mandasti eis ut facerent non fecerunt, et evenerunt eis omnia mala hæc.

24. Ecce munitiones extractæ sunt adversum civitatem ut caperetur, et urbs data est in manus Chaldeorum, qui prellantur adversum eam, a facie gladii, et famis, et pestilentia; et quemcumque locutus es accidit, ut tu ipse cornis.

25. Et tu dicis mihi, Domine Deus: Emme agrum meum, et adhibe testes, cum urbs data sit in manus Chaldeorum.

26. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens:

27. Ecce ego Dominus, Deus universæ carnis; nunquid mihi difficile erit omne verbum?

28. Propterea hæc dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem istam in manus Chaldeorum, et in manus regis Babylonis, et capient eam.

29. Et venient Chaldei prellantes adversum urbem hanc, et succendent eam igni, et comburent eam, et domus in

<sup>1</sup> Ezech. 18, 2.

<sup>2</sup> Hebr. 8, 8.

quarum domatibus sacrificabant Baal, et habitant diis alienis libamina ad irrandum meo.

30. Erant enim filii Israel et filii Juda jugiter facientes malum in oculis meis ab adolescentia sua; filii Israel, qui usque nunc exacerbat me in opere manuum suarum, dicit Dominus.

31. Quia in furore et in indignatione mea facta est mihi civitas haec, a die qua edificaverunt eam, usque ad diem istam qua auferetur de conspectu meo.

32. Propter malitiam filiorum Israel et filiorum Juda, quem fecerunt ad iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum, principes eorum, et sacerdotes eorum, et propheta eorum, viri Juda et habitatores Jerusalem.

33. Et revertetur ad me terra, et non facies, cum docerem eos diluculo et erudirem, et nollet audire, ut acciperent disciplinam.

34. Et posuerunt idola sua in domo in qua invocatum est nomen meum, ut polluerent eam.

35. Et edificaverunt excelsa Baal, quae sunt in valle filii Ennom, et intarent filios suos et filias suas Molochi, quod non mandavi eis, nec ascendit in cor meum ut facerent abominatorem hanc, et in peccatum deducerent Judam.

36. Et nunc propter ista, haec dicit Dominus, Deus Israel, ad civitatem hanc de qua vos dicitis quod tradetur in manus regis Babilonis, in gladio, et in fame, et in peste:

37. Ecce ego congregabo eos de universis terris ad quas efecit eos in furore meo, et in ira mea, et in indignatione grandi; et reducam eos ad locum istum, et habitare eos faciam confidenter.

38. Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deus.

39. Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant me universis diebus, et bene sit eis, et filiis eorum post eos.

40. Et firmam eis pactum sempiternum, et non desinam eis benefacere; et timorem meum dabo in corde eorum, ut non recedant a me.

41. Et letabor super eis, cum bene eis fecero; et plantabo eos in terra ista in veritate, in toto corde meo et in tota anima mea.

42. Quia haec dicit Dominus: Sicut

adduxi super populum istum omne malum hoc grande, sic adducam super eos omne bonum quod ego loquor ad eos;

43. Et possidebuntur agri in terra ista, de qua vos dicitis quod deserta sit, et quod non renanserit homo et jumentum, et data sit in manus Chaldaeorum.

44. Agri emantur pecunia, et scribentur in libro, et imprimetur signum, et testis adhibebitur, in terra Benjamin et in circuito Jerusalem, in civitatibus Juda, et in civitatibus montanis, et in civitatibus campestribus, et in civitatibus quae ad austrum sunt, quae vocantur verum captivitate eorum, ait Dominus.

## CAPUT XXXIII.

Promittit Dominus se dimiserunt peccata populi sui, et in captivitate reducturum, autem beneficis subsistentibus, germinavit Davidi germen iustitiae factorem iustitiam et iudicium in terra; et firmissimum est pactum Domini cum David et semine Jacob vehementer multiplicando.

1. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam secundo, cum adhuc classes esset in atrio carceris, dicens:

2. Haec dicit Dominus, qui factus est, et formaturus illud, et paraturus; Dominus nomen ejus:

3. Clama ad me, et exaudiam te; et annuntiabo tibi grandia et firma quae nescis.

4. Quia haec dicit Dominus, Deus Israel, ad domos urbis hujus, et ad domos regis Juda, quae destructae sunt, et ad munitiones, et ad gladium

5. Venientium et dimicant cum Chaldaeis et impleant eas cadaveribus hominum quos percussit in furore meo et in indignatione mea, abscondens faciem meam a civitate hac, propter omnem malitiam eorum:

6. Ecce ego obducam eis claritatem et sanitatem, et curabo eos, et revelebo illis deprecationem pacis et veritatis.

7. Et convertentur conversionem Juda et conversionem Jerusalem, et edificabo eos sicut a principio.

8. Et emundabo illos ab omni iniquitate sua in qua peccaverunt mihi, et propitius ero cunctis iniquitatibus eorum in quibus deliquerunt mihi et approperunt mihi.

9. Et erit mihi in nomen, et in gaudium, et in laudem, et in exultationem

tractis gentibus terrae, quae audiverunt novam bona quae ego facturus sum eis; et aerebant et turbabantur in universis locis, et in omni pace quam ego faciam eis.

10. Haec dicit Dominus: Adhuc audietur in loco isto quomodo vox dicitis esse desertum, eo quod non sit homo nec jumentum in civitatibus Juda, et foris Jerusalem, quae desolatae sunt, absque homine, et absque habitatore, et absque pecore.

11. Vox gaudii et vox letitiae, vox sponsae, vox dicens: Quisiammi Dominum exercituum, quoniam bonus Dominus, quoniam in aeternam misericordia ejus; et portantium vocem in domum Domini, reducam enim conversionem terrae, sicut a principio, dicit Dominus.

12. Haec dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco isto deserto, absque homine et absque jumento, et in cunctis civitatibus ejus, habitaculum pastorum accubantium gregum.

13. In civitatibus montanis, et in civitatibus campestribus, et in civitatibus quae ad austrum sunt, et in terra Benjamin, et in circuito Jerusalem, et in civitatibus Juda, adhuc transibunt greges ad manum numerantis, ait Dominus.

14. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo verbum bonum quod locutus sum ad domum Israel et ad domum Juda.

15. In diebus illis et in tempore illo germinare faciam David germen iustitiae, et faciet iudicium et iustitiam in terra;

16. In diebus illis salvabitur Juda, et Jerusalem habitabit confidenter; et hoc est nomen quod vocabunt eum: Dominus iustus noster.

17. Quia haec dicit Dominus: Non interit de David vir qui sedeat super thronum domus Israel;

18. Et de sacerdotibus et de levitis non interit vir a facie mea, qui offerat holocausta, et incendat sacrificium, et cedat victimas omnibus diebus.

19. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens:

20. Haec dicit Dominus: Si irritum potest fieri pactum meum cum die, et pactum meum cum nocte, ut non sit dies et nox in tempore suo,

21. Et pactum meum irritum esse poterit cum David, servi meo, ut non sit ex eo filius qui regnet in throno ejus, et levite et sacerdotes ministri mei.

22. Sicuti enumerari non possunt stello caeli, et metri arena maris, sic multiplicabo semen David, servi mei, et levitas ministros meos.

23. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens:

24. Numquid non vidisti quid populus hic locutus sit, dicens: Duae cognationes quae elegit Dominus abjectae sunt? et populum meum desperaverit, eo quod non sit ultra gens coram eis.

25. Haec dicit Dominus: Si pactum meum inter diem et noctem, et leges caelo et terrae non posui,

26. Equidem et semen Jacob et David, servi mei, proficium, ut non assumam de semine ejus principes seminis Abraham, Isaac, et Jacob; reducam enim conversionem eorum, et miserebor eis.

## CAPUT XXXIV.

Praedicit Dominus se traditurum regem Sedeciam in manus regis Babilonis, una cum Jerusalem, quam igni succendat; eo quod pactum, quod coram Domino pepigerat de dimittendis his liberis quos ex Hobaiae sibi in servitum redegerat, non servaverint.

1. Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino quando Nabuchodonosor, rex Babilonis, et omnis exercitus ejus, universaque regna terrarum, quae erant sub potestate manus ejus, et omnia, et contra omnes urbes ejus, dicens:

2. Haec dicit Dominus, Deus Israel: Vade, et loquere ad Sedeciam, regem Juda, et dices ad eum: Haec dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem hanc in manus regis Babilonis, et succendat eam igni.

3. Et tu non effugies de manu ejus; sed comprehensione capieris, et in manu ejus traderis; et oculi tui oculos regis Babilonis videbunt, et os ejus cum ore tuo loquatur, et Babiloneni introibis.

4. Attamen ad verbum Domini, Sedecia, rex Juda; haec dicit Dominus ad te: Non morieris in gladio,

5. Sed in pace morieris; et secundum combustiones patrum tuorum, regum priorum, qui fuerunt ante te, sic comburent te; et Vae domine! plura

gent te; quia verbum ego locutus sum, dicit Dominus.

6. Et locutus est Jeremias propheta ad Sedeciam, regem Juda, universa verba haec in Jerusalem.

7. Et exercitus regis Babylonis pugnabat contra Jerusalem, et contra omnes civitates Juda quae reliquae erant contra Lachis et contra Azekah; haec enim superaverat de civitatibus Juda, arbes munitas.

8. Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino postquam percussit rex Sedecias fœdus cum omni populo in Jerusalem,

9. Predicans ut dimitteret unusquisque servum suum et unusquisque ancillam suam, Hebræum et Hebræam, liberos, et nequamquam dominarentur eis, id est, in Judæo et fratre suo.

10. Audierunt ergo omnes principes et universos populos, qui inierant pactum ut dimitteret unusquisque servum suum et unusquisque ancillam suam liberos, et ultra non dominarentur eis. Audierunt igitur, et dimiserunt.

11. Et conversi sunt deinceps; et retraxerunt servos suos et ancillas suas quos dimiserant liberos, et subjugaverunt in famulos et famulas.

12. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam a Domino, dicens:

13. Hæc dicit Dominus, Deus Israel: Ego percussi fœdus cum patribus vestris in die qua exiit eos de terra Ægypti, de domo servitutis, dicens:

14. Cum compleri fuerint septem anni, dimittatis unusquisque fratratorem suum Hebræum, qui venditus est ei; et serviet tibi sex annis; et dimittes eum a te liberum; et non audierunt patres vestri me, nec inclinaverunt aurem suam.

15. Et conversi estis vos hodie, et fecistis quod rectum est in oculis meis, ut predicaretis libertatem unusquisque ad amicum suum; et inistis pactum in conspectu meo, in domo in qua invocatum est nomen meum super eam;

16. Et reversi estis, et commaculastis nomen meum, et reduxistis unusquisque servum suum et unusquisque ancillam suam quos dimiseratis ut essent liberi et sue potestatis, et subjugastis eos ut sint vobis servi et ancille.

17. Propterea hæc dicit Dominus: Vos

non audistis me, ut predicaretis libertatem unusquisque fratri suo et unusquisque amico suo; ecce ego predicabo vobis libertatem, ait Dominus, ad dabo vestis ad pectus, et ad famem, et ad gladium commotionem cunctis terræ.

18. Et dabo viros qui praveverunt fœdus meum, et non observaverunt verba fœderis quibus assensum sunt in conspectu meo, vitulum quem consideravi in duas partes, et transierunt inter divisiones ejus,

19. Principes Juda et principes Jerusalem, eunuchi et sacerdotes, et omnis populus terre, qui transierunt inter divisiones vituli;

20. Et dabo eos in manus inimicorum suorum, et in manus querentium animam eorum, et erit morticinium eorum in escam volatilibus cæli et bestis terre.

21. Et Sedeciam, regem Juda, et principes ejus, dabo in manus inimicorum suorum, et in manus querentium animas eorum, et in manus exercituum regis Babylonis, qui recesserunt a vobis;

22. Ecce ego precipio, dicit Dominus; et reducam eos in civitatem hæc, et præliabuntur adversus eam, et captient eam et incendunt eam; et civitates Juda dabo in solitudinem, eo quod non sit habitator.

#### CAPUT XXXV.

Exemplo obedientis Rechabitarum, præcepta patris sui, hoc dura, servantium, exponit Dominus de pernicijs Iudæorum inobedientia adversus ipsius præcepta; quapropter hic præannat Dominus mala, illis ausibus bona.

1. Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino in diebus Joschim, filii Josias, regis Juda, dicens:

2. Vado ad domum Rechabitarum; et loquere eis, et introduce eos in domum Domini, in unam exoram thesaurorum, et dabis eis bibere vinum.

3. Et assumpsit Jezoniam, filium Jeremias, filii Habsania, et fratres ejus, et omnes filios ejus, et universam domum Rechabitarum.

4. Et introduxit eos in domum Domini, ad gazophylacium florum Hanan, filii Jagedelie, hominis Dei, quod erat juxta gazophylacium principum, super thesau-

rum Masie, filii Sellam, qui erat custos vestibuli.

5. Et posui coram illis domus Rechabitarum scyphos plenos vino, et calices, et dixi ad eos: Bibite vinum.

6. Qui responderunt: Non bibemus vinum, quia Jonadab, filius Rechab, pater noster, præcepit nobis, dicens: Non bibitis vinum, vos et filii vestri, usque nempertum;

7. Et domum non edificabitis; et sustentam non seretis, et vineas non plantabitis, nec habebitis; sed in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris, et vritis diebus multis super faciem terræ in qua vos peregrinamini.

8. Obediunt ergo voci Jonadab, filii Rechab, patris nostri, in omnibus quæ præcepit nobis, ita ut non biberimus vinum, cunctis diebus nostris, nos, et mulieres nostræ, filii, et filiae nostræ.

9. Et non edificavimus domos ad habitandum; et vineam, et agrum, et sementem non habuimus;

10. Sed habitavimus in tabernaculis, et obediens fuimus juxta omnia quæ præcepit nobis Jonadab, pater noster.

11. Cum autem ascendisset Nabuchodonosor, rex Babylonis, ad terram nostram, diximus: Venite, et ingrediamur Jerusalem a facie exercitus Chaldeorum, et a facie exercitus Syriæ; et mansimus in Jerusalem.

12. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens:

13. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel a Vade, et dic viris Juda et habitatoribus Jerusalem: Numquid non recipitis disciplinam, ut obediatis verbis meis? dicit Dominus.

14. Prævaluerant sermones Jonadab, filii Rechab, quos præcepit filiis suis ut non biberent vinum, et non biberunt usque ad diem hæc, quia obediunt præcepto patris sui; ego autem locutus sum ad vos, de mane consurgens et loquens, et non obedistis mihi.

15. Misique ad vos omnes sermos meos, prophetas, consurgens diluculo militans, et dicens: Convertimini unusquisque a via pessima, et bona facite studia vestra; et nolite sequi deos alienos, neque colatis eos, et habitabitis in terræ quam dedi vobis et patribus vestris; et non inclinastis aurem vestram, neque audistis me.

<sup>1</sup> Sep. 15, 11 et 25, 5.

16. Firmaverunt igitur filii Jonadab, filii Rechab, præceptum patris sui, quod præceperat eis; populus autem isto non obediit mihi.

17. Idecirco hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego adducam super omnes habitatores Jerusalem universam afflictionem, quon locutus sum adversum filios, eo quod locutus sum ad illos, et non audierunt; vocavi illos, et non responderunt mihi.

18. Domui autem Rechabitarum dicit Jeremias: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Pro eo quod obedistis præcepto Jonadab, patris vestri, et custodistis omnia mandata ejus, et fecistis universa quæ præcepit vobis.

19. Propterea hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Non deficiet vir de stirpe Jonadab, filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.

#### CAPUT XXXVI.

Jesu Domini mittit Jeremiam, inclens carcere, per Baruch librum comminationum, quem legat coram omni populo, ut respiciant; porro rex Joachim ignem igni consentit, jubeus Jeremiam et Baruch comprehendit, qui absconditi erant, Jeremias autem jessu Domini jubei Baruch alium scribere, et Joachim ac sumos signa sua cum Jerusalem predictæ perituros.

1. Et factum est in anno quarto Joachim, filii Josias, regis Juda, factum est verbum hoc ad Jeremiam a Domino, dicens:

2. Tolle volumen libri, et scribes in eo omnia verba quæ locutus sum tibi adversum Israel et Judam, et adversum omnes gentes, a die qua locutus sum ad te, ex diebus Josias, usque ad diem hæc.

3. Si forte, audiente domo Juda universa mala quæ ego cogito facere eis, revertatur unusquisque a via sua pessima, et propitius ero iniquitati et peccato eorum.

4. Vocavi ergo Jeremias Baruch, filium Nerias; et scripsit Baruch ex ore Jeremias omnes sermones Domini quos locutus est ad eum, in volumine libri;

5. Et præcepit Jeremias Baruch, dicens: Ego clausus sum, nec valeo ingredi domum Domini.

6. Ingredire ergo, tu, et lege de volumine in quo scripsisti ex ore meo verba Domini, audiente populo in domo Do-

<sup>1</sup> Rod. 21, 2. Deut. 15, 12.

<sup>2</sup> Gen. 15, 10.

mi ni, in die jejuni, insuper et audiente uni verso Juda, qui veniant de civitatibus suis, leges eis.

7. Si forte cadat oratio eorum in conspectu Domini, et revertatur unquamque a via sua pessima, quoniam magnum furor et indignatio est quam locutus est Dominus adversus populum hunc.

8. Et fecit Baruch, filius Nerie, juxta omnia que precepisset ei Jeremias propheta, legens et volumine sermones Domini in domo Domini.

9. Factum est autem in anno quinto Joachin, filii Josie, regis Juda, in mense nono, predicaverunt jejunium in conspectu Domini omni populo in Jerusalem: et transierunt multitudinem que confluxerat de civitatibus Juda in Jerusalem.

10. Legitque Baruch ex volumine sermones Jeremie in domo Domini, in gazophylacio Gamarie, filii Saphan, scribe, in vestibulo superiori, in introitu porte nove domus Domini, audiente omni populo.

11. Cumque addisset Michas, filius Gamarie, filii Saphan, omnes sermones Domini ex libro,

12. Descendit in domum regis, ad gazophylacium scribe, et ecce ibi omnes principes sedebant, Elisama scriba, et Dalaias, filius Somein, et Elothan, filius Achobor, et Gamarias, filii Saphan, et Sedecias, filius Hananiae, et universi principes.

13. Et nuntiavit eis Michas omnia verba que audivit, legente Baruch ex volumine in auribus populi.

14. Misertum itaque omnes principes ad Baruch Juth, filium Nathaniae, filii Selemia, filii Chusi, dicentes: Volumine ex quo legisti, audiente populo, sume in manu tua, et veni. Tollit ergo Baruch, filius Nerie, volumine in manu sua, et venit ad eos.

15. Et dixerunt ad eum: Sede, et lege hanc in auribus nostris. Et legit Baruch in auribus eorum.

16. Igitur cum audisset omnia verbum, obstupescit universisque ad proximum suum, et dixerunt ad Baruch: Nuntiare debemus regi omnes sermones istos.

17. Et interrogaverunt eum, dicentes: Indica nobis quomodo scripsisti omnes sermones istos ex ore ejus.

18. Dixit autem eis Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad me om-

nes sermones istos, et ego scribebam in volumine atramento.

19. Et dixerunt principes ad Baruch: Vade, et absconde, tu et Jeremias, et nemo sciat ubi sili.

20. Et ingressi sunt ad regem in atrium, porro volumine commendaverunt in gazophylacio Elisama, scribe, et nuntiaverunt, audiente rege, omnes sermones.

21. Misitque rex Judi ut sumeret volumine, qui tollens illud de gazophylacio Elisama, scriba, legit, audiente rege et universis principibus qui stabant circa regem.

22. Rex autem sedebat in domo throni, in mense nono, et posita erat arula coram eo plena prunis.

23. Cumque legisset Judi tres prelas vel quatuor, scidit illud scalpellis scriba, et projectit in ignem qui erat super arulam, donec consumeretur totum volumine igni qui erat in arula.

24. Et non timuerunt, neque solliciti vestimenta sua, rex et omnes servi ejus qui audierunt universos sermones istos.

25. Verumtamen Elothan, et Dalaias, et Gamarias, contradixerunt regi, ne combureret librum; et non audivit eos.

26. Et precepit rex Jeremiam, filio Amelch, et Saraias, filio Erieh, et Selmie, filio Abdoel, ut comprehenderent Baruch, scribam, et Jeremiam, prophetam: abscondit autem eos Dominus.

27. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, prophetam, postquam comprehenderat rex volumine et sermones que scriperat Baruch ex ore Jeremie, dicens:

28. Rursum tolle volumine aliud, et scribe in eo omnes sermones priores qui erant in primo volumine quo audivisti Joachin, rex Juda.

29. Et ad Joachin, regem Juda, dices: Hec dicit Dominus: Tu comprehendis volumine illud, dicens: Quare scripsisti in eo annuntians: Festinus veniet rex Babilonis, et vastabit terram hanc, et cessare faciet ex illa hominem et fundamentum?

30. Propterea hanc dicit Dominus contra Joachin, regem Juda: Non erit et eo qui sedeat super solium David: et cadaver ejus projicietur ad esum per diem, et ad gelu per noctem.

31. Et visitabo contra eum, et contra semen ejus, et contra servos ejus, in-

quitate sua; et adducam super eos, et super civitatem Juda, omne malum quod locutus sum ad eos, et non audiverunt.

32. Jeremias autem tulit volumine aliud, et dedit illud Baruch, filio Nerie, scribe, qui scripsit in eo ea que Jeremias audivit a sermonibus illi qui cum combusserat Joachin, rex Juda, igni; et insuper additi sunt sermones multo plures quam antea fuerant.

## CAPUT XXXVII.

Sedecias, Jechonias succedens, petit pro se orare Jeremiam, qui, relicta a Chaldeis Jerusalem propter adventum exercitus Pharaonis, prophetis Chaldeis sedentibus, et Jermias exortatus; ipse quoque Jeremias ubi egrediens, cecus in carcerem detractur unde a Sedecia eductus, servatur in vestibulo carceris, assignata ipsi in dies tertia panis.

1. Et regnavit rex Sedecias, filius Joachin, pro Jechonia, filio Joachin, quem constituit regem Nabuchodonosor, rex Babilonis, in terra Juda;

2. Et non obedit, ipse et servi ejus, et populus terre, verbis Domini, quas locutus est in manu Jeremias prophetas.

3. Et misit rex Sedecias Juchal, filium Selemia, et Sophoniam, filium Maasias, sacerdotem, ad Jeremiam prophetam, dicens: Ora pro nobis Dominum Deum nostrum.

4. Jeremias autem libere ambulabat in medio populi; non enim miserant eum in custodiam carceris. Igitur exercitus Pharaonis egressus est de Egypto, et audientes Chaldei, qui obsidebant Jerusalem, in jussemodi nuntium, recesserunt ab Jerusalem.

5. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam prophetam, dicens:

6. Hec dicit Dominus, Deus Israel: Sic dicitis regi Juda, qui misit vos ad me interrogandum: Ecce exercitus Pharaonis, qui egressus est vobis in auxilium, revertetur in terram suam in Egyptum.

7. Et rediet Chaldei, et habebunt contra civitatem hanc, et capient eam, et succedent eam igni.

8. Hec dicit Dominus: Nolite declinare animas vestras, dicentes: Fontes sibi sunt, et recedent a nobis Chaldei; quia non sibi sunt.

9. Sed et si percurseritis omnem exer-

citum Chaldeorum qui prelucrant adversum vos, et devolvit fuerint ex eis aliqui vulnerati, singuli de testario suo consurgunt, et incendunt civitatem hanc igni.

10. Ergo cum recessisset exercitus Chaldeorum ab Jerusalem, propter exercitum Pharaonis;

11. Egressus est Jeremias de Jerusalem ut iret in terram Benjamin, et atvideret ibi possessionem in conspectu civium.

12. Cumque pervenisset ad portam Benjamin, erat ibi custos porte per vias eos, nomine Jerias, filius Selemias, filii Hananiae, et apprehendit Jeremiam prophetam, dicens: Ad Chaldeos profugis.

13. Et respondit Jeremias: Falsum est, non fugio ad Chaldeos. Et non audivit eum, sed comprehendit Jerias Jeremiam, et adduxit eum ad principes;

14. Quam ob rem irati principes contra Jeremiam, cecum eum miserunt in carcerem qui erat in domo Jonathan, scribe; ipse enim prepositus erat super carcerem.

15. Harque ingressus est Jeremias in domum hanc et in ergastulum; et scdit ibi Jeremias diebus multis.

16. Mittens autem Sedecias rex tulit eum; et interrogavit eum in domo sua abscondite, et dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Jeremias: Est; et ait, in manus regis Babilonis traderis. Et dixit Jeremias ad regem Saedeciam: Quid peccavi tibi, et servus tuus, et populo tuo, quia misisti me in domum carceris?

17. Ubi sunt prophete vestri, qui prophetauerunt vobis et dicebant: Non veniet rex Babilonis super vos, et super terram hanc?

18. Nunc ergo audi, obscuro, domine mi rex! valeat deprecatio mea in conspectu tuo, et ne me remittas in domum Jonathan, scribe, ne moriar ibi.

19. Precepit ergo rex sedecias ut traderet Jeremias in vestibulo carceris, et daretur ei tora panis quotidie, excepto pulmento, donec consumerentur omnes panes de civitate; et mansit Jeremias in vestibulo carceris.

## CAPUT XXXVIII.

Jeremias principibus a rege traditus mittitur in lacum lutovum; unde jussa regis per Abdenenlech eductus in vestibulum carceris,

et submisit ea ad Jeremiam in loco per funiculos.

12. Dixitque Abdemelech, *Ethiops*, ad Jeremiam: Pone veteres pannos, et hæc scissam et putrida, sub cubito manuum tuarum et super funes. *Proit* ergo Jeremias sic.

13. Et extraxerunt Jeremiam funibus, et eduxerunt eum de lacu; mansit autem Jeremias in vestibulo carceris.

14. Et misit rex Sedecias, et tulit ad se Jeremiam prophetam ad osium lectum quod erat in domo Domini; et dixit rex ad Jeremiam: Interroga eum sermone, ne abscondas a me aliquid.

15. Dixit autem Jeremias ad Sedeciam: Si annuntiavero tibi, numerum non interficies me; et si consilium didero tibi, non me audies!

16. *Jeravit* ergo rex Sedecias Jeremiam clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis animam hanc, si occidero te, et si tradidero te in manus virorum istorum qui querunt animam tuam.

17. Et dixit Jeremias ad Sedeciam: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Si profectus exieris ad principes regis Babilonis, vivit anima tua, et civitas hæc non succedet igni; et salvus eris, tu et domus tua.

18. Si autem non exieris ad principes regis Babilonis, tradetur civitas hæc in manus Chaldeorum, et succedet eam igni; et tu non effugis de manibus eorum.

19. Et dixit rex Sedecias ad Jeremiam: Sollicitus sum propter Judeos qui transfugerunt ad Chaldeos; ne forte trahat in manus eorum, et illudant mihi.

20. Respondit autem Jeremias: Non te tradent. Audi, quæso, vocem Domini, quam ego loquor ad te, et bene viderit, et vivet anima tua.

21. Quod si nolueris egredi, iste est sermo quem estondit mihi Dominus: 22. Ecce omnes mulieres que remanserunt in domo regis Juda educantur ad principes regis Babilonis, et ipse dicit: Seduxerunt te, et praveaverunt adversum te, viri pacifici tui; demerserunt in ceno et in lubrico pedes tuos, et recesserunt a te.

23. Et omnes uxores tue et filii tui educantur ad Chaldeos; et non edipias manus eorum, sed in manu regis Babilonis capieris, et civitatem hanc comburent igni.

24. Assumpsit ergo Abdemelech secum viris, ingressus est domum regis, quæ erat sub cellario, et tulit inde veteres pannos, et antiqua que computraverant,

et submisit ea ad Jeremiam in loco per funiculos.

12. Dixitque Abdemelech, *Ethiops*, ad Jeremiam: Pone veteres pannos, et hæc scissam et putrida, sub cubito manuum tuarum et super funes. *Proit* ergo Jeremias sic.

13. Et extraxerunt Jeremiam funibus, et eduxerunt eum de lacu; mansit autem Jeremias in vestibulo carceris.

14. Et misit rex Sedecias, et tulit ad se Jeremiam prophetam ad osium lectum quod erat in domo Domini; et dixit rex ad Jeremiam: Interroga eum sermone, ne abscondas a me aliquid.

15. Dixit autem Jeremias ad Sedeciam: Si annuntiavero tibi, numerum non interficies me; et si consilium didero tibi, non me audies!

16. *Jeravit* ergo rex Sedecias Jeremiam clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis animam hanc, si occidero te, et si tradidero te in manus virorum istorum qui querunt animam tuam.

17. Et dixit Jeremias ad Sedeciam: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Si profectus exieris ad principes regis Babilonis, vivit anima tua, et civitas hæc non succedet igni; et salvus eris, tu et domus tua.

18. Si autem non exieris ad principes regis Babilonis, tradetur civitas hæc in manus Chaldeorum, et succedet eam igni; et tu non effugis de manibus eorum.

19. Et dixit rex Sedecias ad Jeremiam: Sollicitus sum propter Judeos qui transfugerunt ad Chaldeos; ne forte trahat in manus eorum, et illudant mihi.

20. Respondit autem Jeremias: Non te tradent. Audi, quæso, vocem Domini, quam ego loquor ad te, et bene viderit, et vivet anima tua.

21. Quod si nolueris egredi, iste est sermo quem estondit mihi Dominus: 22. Ecce omnes mulieres que remanserunt in domo regis Juda educantur ad principes regis Babilonis, et ipse dicit: Seduxerunt te, et praveaverunt adversum te, viri pacifici tui; demerserunt in ceno et in lubrico pedes tuos, et recesserunt a te.

23. Et omnes uxores tue et filii tui educantur ad Chaldeos; et non edipias manus eorum, sed in manu regis Babilonis capieris, et civitatem hanc comburent igni.

24. Assumpsit ergo Sedecias ad Jeremiam:

Nallus sciat verba hæc, et non morieris.

25. Si autem audierint principes quia locutus sum tecum, et venerint ad te, et dixerint tibi: Indica nobis quid locutus sum cum rege, ne cæles nos, et non te interficiamus; et quid locutus es tecum res.

26. Dices ad eos: Prostravi ego precos meas coram rege, ne me reduci juberet in domum Jonathan, et ibi morer.

27. Venerunt ergo omnes principes ad Jeremiam, et interrogaverunt eum, et locutus est eis juxta omnia verba que præceperat ei rex; et cessaverunt ab eo, nihil enim fuerat auditum.

28. Mansit vero Jeremias in vestibulo carceris usque ad diem quo capta est Jerusalem; et factum est ut caperetur Jerusalem.

## CAPUT XXXIX.

Jerusalem a rege Babilonis capta, rex Sedecias faciens captivum una cum principibus; capti filii in conspectu ipsius traduntur cum nobilibus, ipseque excoelator, ac vincas Babilonem ductur; reverso autem mox Jerusalem, et palatio alicujus domibus igne succensis, pars vulgi transfertur Babilonem, ad pars Jerusalem reliquitur; Jeremias vero et carceris vestibulo liber educitur.

1. Anno nono Sedecie, regis Juda, mense decimo, venit Nabuchodonosor, rex Babilonis, et sederunt in porta ad Jerusalem, et obsidebant eam.

2. Undecimo autem anno Sedecie, mense quarto, quinta mensis, aperta est civitas.

3. Et ingressi sunt omnes principes regis Babilonis, et sederunt in porta media: Neregal, Sereser, Nebuzardan, Sarsachim, Rabsares, Neregal, Sereser, Bebmag, et omnes reliqui principes regis Babilonis.

4. Cumque vidisset eos Sedecias, rex Juda, et omnes viri bellatores, fugerunt; et egressi sunt nocte de civitate per viam horti regis, et per portam quæ erat inter duos muros, et egressi sunt ad viam deserti.

5. Persecutus est autem eos exercitus Chaldeorum, et comprehenderunt Sedeciam in campo solitudinis Jerichontina, et captum adduxerunt ad Nabuchodonosor.

sor, regem Babilonis, in Beblatha, quæ est in terra Emath; et locutus est ad eum judica.

6. Et occidit rex Babilonis filios Sedecie, in Beblatha, in oculis ejus; et omnes nobiles Juda occidit rex Babilonis.

7. Oculos quoque Sedecie eruit, et vinxit eum compediibus ut duceretur in Babilonem.

8. Domum quoque regis et domum vulgi succenderunt Chaldei igni, et murum Jerusalem subvertuerunt.

9. Et reliquias populi qui remanserant in civitate, et portus qui transfugerant ad eum, et superfluos vulgi qui remanserant, transtulit Nabuzardan, magister militum, in Babilonem.

10. Et de plebe pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit Nabuzardan, magister militum, in terra Juda, et dedit eis vineas et cisternas in die illa.

11. Præceperat autem Nabuchodonosor, rex Babilonis, de Jeremia Nabuzardan, magistro militum, dicens:

12. Tolle illum, et pone super eum oculos tuos, nihilque ei mali facias; non ut voluerit, sic facias ei.

13. Misit ergo Nabuzardan, princeps militia, et Nabuzerban, et Rabsares, et Nerogol, et Sereser, et Bebmag, et omnes optimates regis Babilonis.

14. Miserunt, et tulerunt Jeremiam de vestibulo carceris, et tradiderunt eum Godolie, filio Ahicam, filii Saphan, ut intraret in domum, et habitaret in populo.

15. Ad Jeremiam autem factus fuerat sermo Domini, cum clausus esset in vestibulo carceris, dicens:

16. Vade, et dic Abdemelech, *Ethiopi*, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecco ego inducam sermone meos super civitatem hanc in malum, et non in bonum, et erunt in conspectu tuo in die illa.

17. Et liberabo te in die illa, ait Dominus, et non traderis in manus virorum quos tu formidaris;

18. Sed erans liberabo te, et gladio non cades, sed erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus.

## CAPUT XL.

Jeremias permittitur habitare ubi quecumque voluerit; qui una cum dispersis Judæis venit ad Godoliam, præfectum reliquias Judæo-

<sup>1</sup> Reg. 21, 9.

<sup>1</sup> IV Reg. 25, 1. Inf. 22, 4.

rum; qui Godolias audire ausit Johanan monentem ipsam de Israhel instantem et mortem.

1. Sermo qui factus est ad Jeremiam a Domino, postquam dimissus est a Nabuzardan, magistro militum, de Rama, quando tulit eum vincitum, catenis in medio omnium qui nabuzarhan de Jerusalem et Juda, et ducebantur in Babylonem.

2. Tollens ergo princeps militia Jeremiam, dixit ad eum: Dominus Deus tuus locutus est malum hoc super locum istum.

3. Et addixit; et fecit Dominus sicut locutus est, quia peccastis Domino, et non audistis vocem ejus; et factus est vobis sermo hic.

4. Nunc ergo ecce solvi te hodie de catenis que sunt in manibus tuis; si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni, et ponam oculos meos super te; si autem displicet tibi venire mecum in Babylonem, reside; ecce omnis terra in conspectu tuo est: quod elegeris, et quo placuerit tibi ut vadas, illic peregre.

5. Et mecum noli venire, sed habita apud Godoliam, filium Ahicam, filii Saphan, quem preposuit rex Babylonis civitatis Juda; habita ergo cum eo in medio populi; vel quocumque placuerit tibi ut vadas, vade. Dedit quoque ei magister militia cibarum, et manuscula, et dimisit eum.

6. Venit autem Jeremias ad Godoliam, filium Ahicam, in Maspath, et habitavit cum eo in medio populi qui relicti fuerat in terra.

7. Cumque audissent omnes principes exercitus, qui dispersi fuerant per regiones, ipsi et socii eorum, quod precessisset rex Babylonis Godoliam, filium Ahicam, terrae, et quod commendasset ei viros, et mulieres, et parvulos, et de pauperibus terre, qui non fuerant translati in Babylonem.

8. Venerunt ad Godoliam in Maspath, et Israhel, filius Nathanie, et Johanan et Jonathan, filii Caree, et Sareas, filius Thaneburnemeth, et filii Ophi, qui erant de Netophathi, et Jezonias, filius Maschathi, ipsi et viri eorum.

9. Et Jervavit eis Godolias, filius Ahicam, filii Saphan, et comitibus eorum,

dicens: Nolite timere servire Chaldaei, habitate in terra, et servite regi Babylonis, et bene erit vobis.

10. Ecce ego habito in Maspath, ut respondeam precepto Chaldaeorum qui mittuntur ad nos; vos autem colligite vindemiam, et messum, et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in urribus vestris, quas tenetis.

11. Sed et omnes Judaei qui erant in Meab, et in filiis Ammon, et in Idumea, et in universis regionibus, audito quod delisset rex Babylonis reliquias in Juda, et quod precessisset super eos Godoliam, filium Ahicam, filii Saphan.

12. Reversi sunt, inquam, omnes Judaei de universis locis ad que profugerant, et venerunt in terram Juda ad Godoliam in Maspath, et colligerunt vinum et messum multum nimis.

13. Johanan autem, filius Caree, et omnes principes exercitus, qui dispersi fuerant in regionibus, venerunt ad Godoliam in Maspath,

14. Et dixerunt ei: Scito quod Baal, rex filiorum Ammon, misit Israhel, filium Nathanie, percutere animam tuam. Et non creditis eis Godolias, filius Ahicam.

15. Johanan autem, filius Caree, dixit ad Godoliam scortum in Maspath loquens: Ibo, et percussit Israhel, filium Nathanie, nullo sciente, ne interficiat animam tuam, et disperant omnes Judaei qui congregati sunt ad te, et peribunt reliquiae Juda.

16. Et ait Godolias, filius Ahicam, ad Johanan, filium Caree: Noli facere verbum hoc; falsum enim ta loquens de Israhel.

## CAPUT XLII.

Israhel modo occidit Godoliam prefectum, cum Judaeis et Chaldaeis qui cum eo erant in Maspath; aliquos octoginta Interdum, percipit decem qui se thesauros habere dicebant; ac tandem veritas Johanas ac principes bellatores fugi cum octo viris, liberato populo quem ceperat captivum; omnes autem qui reliqui sunt, statim fugerunt in Aegyptum a facie Chaldaeorum.

1. Et factum est in mense septimo, venit Israhel, filius Nathanie, et filii Elisama, de semine regali, et optimates regis, et decem viri cum eo, ad Godoliam, filium Ahicam, in Maspath, et comederunt ibi panes simul in Maspath.

2. Surrexit autem Israhel, filius Nathanie, et decem viri qui cum eo erant, et percusserunt Godoliam, filium Ahicam, filii Saphan, gladio, et interfecerunt eum quem praefecerat rex Babylonis terra.

3. Omnes quoque Judaeos qui erant cum Godolia in Maspath, et Chaldaeos qui reperti sunt ibi, et viros bellatores, percussit Israhel.

4. Secundo autem die postquam occiderat Godoliam, nullo adhuc sciente, 5. Venerunt viri de Sichem, et de Elix, et de Samaria, octoginta viri, rasi barba, et scissis vestibus, et squallentes; et munera et thus habebant in manu, ut offerrent in domo Domini.

6. Egressus ergo Israhel, filius Nathanie, in occursum eorum de Maspath, facientes et plorans ibat; cum autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite ad Godoliam, filium Ahicam!

7. Qui cum venissent ad medium civitatis, interfecit eos Israhel, filius Nathanie, circa medium lacus, ipse et viri qui erant cum eo.

8. Decem autem viri reperti sunt inter eos, qui dixerunt ad Israhel: Noli occidere nos, quia habemus thesauros in agro, frumenti, et hordei, et olei, et mellis; et cessavimus, et hordei, et olei, et mellis; et cessavimus, et non interfecit eos cum fratribus suis.

9. Laceris autem in quem proiecerat Israhel omnia cadavera virorum quos percussit propter Godoliam, ipse est, quem fecit rex Asa propter Baasa, regem Israel; ipsum replevit Israhel, filius Nathanie, occisis.

10. Et captivas duxit Israhel omnes reliquias populi qui erant in Maspath, filias regis, et universum populum qui renanserat in Maspath, quos commendaverat Nabuzardan, princeps militiae, Godolie, filio Ahicam; et cepit eos Israhel, filius Nathanie, et abiit ut transfret ad filios Ammon.

11. Audivit autem Johanan, filius Caree, et omnes principes bellatorum qui erant cum eo, omne malum quod fecerat Israhel, filius Nathanie.

12. Et assumptis universis viris, profecti sunt ut bellarent adversum Israhel, filium Nathanie; et invenerunt eum ad aquas multas quae sunt in Gabaa.

13. Cumque vidisset omnis populus qui erat cum Israhel Johanan, filium Caree, et universos principes bellatorum qui erant cum eo, latrati sunt:

14. Et reversus est omnis populus quem ceperat Israhel, in Maspath, reversusque abiit ad Johanan, filium Caree.

15. Israhel autem, filius Nathanie, fugit cum octo viris a facie Johanaan, et abiit ad filios Ammon.

16. Tullit ergo Johanan, filius Caree, et omnes principes bellatorum qui erant cum eo, universas reliquias vulgi quae redierat ad Israhel, filium Nathanie, de Maspath, postquam percussit Godoliam, filium Ahicam; fortes viros ad eum, et mulieres, et pueros, et eunuchos, quos reduxerat de Gabaa.

17. Et abierunt, et sederunt peregrinantes in Chanaan, quae est iuxta Bethlehalem, ut pergerent, et introiret Aegyptum.

18. A facie Chaldaeorum: timorant enim eos, quia percusserat Israhel, filius Nathanie, Godoliam, filium Ahicam quem praeposuerat rex Babylonis in terra Juda.

## CAPUT XLIII.

Misus Jeremias ad orandum ac consulendum Dominum pro reliquiis Judeorum, respondit ipse fore salvis si in Judam manserit; si autem in Aegyptum fugerit, licet eos omnes gladio et fame et peste morituros.

1. Et accesserunt omnes principes bellatorum, et Johanan, filius Caree, et Jezonias, filius Osiae, et reliquum vulgus, a parvo usque ad magnum,

2. Dixeruntque ad Jeremiam prophetam: Gadat oratio nostra in conspectu tuo, et ora pro nobis ad Dominum Deum tuum, pro universis reliquiis istis, quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi tui nos intuentur;

3. Et annuntiet nobis Dominus Deus tuam viam per quam pergamus, et verbum quod faciamus.

4. Dixit autem ad eos Jeremias propheta: Audivi. Ecce ego oro ad Dominum Deum vestrum, secundum verbum vestra; omne verbum quodcumque responderit mihi indicabo vobis, nec habeo quidquam.

5. Et illi dixerunt ad Jeremiam: Sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei, si non, iuxta omne verbum in quo miserit te Dominus Deus tuus ad nos, sic faciamus;

6. Sive bonum est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem mittimus

te, obediemus. ut bene sit nobis cum audierimus vocem Domini Dei nostri.

7. Cum autem complerentur decem dies, factum est verbum Domini ad Jeremiam;

8. Vocavitque Jehanan, filium Caree, et omnes principes bellatorum qui erant cum eo, et universum populum, a minimo usque ad maximum;

9. Et dixit ad eos: Hæc dicit Dominus, Deus Israel, ad quem misisti me ut prosternerem proceres vestras in conspectu ejus;

10. Si quiscentes manseritis in terra hæc, edificabo vos, et non destruiam; plantabo sum super malo quod feci vobis.

11. Nolite timere a facie regis Babylonis, quem vos parvuli formidatis; nolite mettere eum, dicit Dominus, quia vobiscum sum ego et salvos vos faciam, et eram de manu ejus;

12. Et dabo vobis misericordias, et miserabor vestri, et habitare vos faciam in terra vestra.

13. Si autem dixeritis vos: Non habitabimus in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei nostri,

14. Dicens: Nequaquam, sed ad terram Ægypti pergemus, ubi non videamus bellum, et clangorem tubæ non audiemus, et famem non sustinebimus, et ibi habitabimus;

15. Propter hoc nunc audite verbum Domini, reliquis Juda: hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Si posueritis faciem vestram ut ingrediamini Ægyptum, et intraveritis ut ibi habitetis.

16. Gladius quem vos formidatis, ibi comprehendet vos in terra Ægypti, et fames, pro qua estis solliciti, adhererebit vobis in Ægypto, et ibi morietur.

17. Omnesque viri qui posuerunt faciem suam ut ingrediantur Ægyptum, et habitent ibi, morientur gladio, et fame, et peste; nullus de eis remanebit, nec effugiet a facie mali quod ego afferam super eos.

18. Quia hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Sicut conflatus est furor meus et indignatio mea super habitatores Jerusalem, sic conflabitur indignatio mea super vos cum ingressi fueritis Ægyptum; et eritis in iusurandum, et in stuporem, et in maledictum, et in opprobrium; et nequaquam ultra videbitis locum istum.

19. Verbum Domini super vos, reliquit Juda: Nolite intrare Ægyptum, scientes scietis, quia obstatus sum via hodie.

20. Quia deceptis animas vestras, vos enim misisti me ad Dominum Deum nostrum, dicentes: Ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum, et iuxta omnia quæcumque dixerit tibi Dominus Deus noster, sic annuntiabis nobis, et faciemus.

21. Et annuntiavi vobis hodie, et non audistis vocem Domini Dei vestri super universis pro quibus misi me ad vos;

22. Nunc ergo scientes scietis quia gladio, et fame, et peste morietur in loco ad quem voluistis intrare et habitaretis ibi.

## CAPUT XLIII.

Beliquis Judæorum, non audientium Domini præceptum quod referebat Jeremias, præfiscuntur una cum Jeremia et Baruch in Ægyptum; ubi constitutus Jeremias visitatur regem Babylonis vadentem terram Ægypti cum idolis suis, etque dominatum.

1. Factum est autem cum complisset Jeremias, loquens ad populum utrosque sermones Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus Deus eorum ad illos, omnia verba hæc,

2. Dixit Azarias, filius Oania, et Jehanan, filius Caree, et omnes viri superbi, dicentes ad Jeremiam: Membrum tu loqueris, non misit te Dominus Deus noster, dicens: Ne ingrediamini Ægyptum ut habitetis illic.

3. Sed Baruch, filius Nerie, inclatus adversum nos, et tradit nos in manus Chaldæorum, ut interficiat nos, et tradidit faciat in Babylonem.

4. Et non audivit Jehanan, filius Caree, et omnes principes bellatorum, et universus populus, vocem Domini, et manerent in terra Juda.

5. Sed tollens Jehanan, filius Caree, et universi principes bellatorum, et omnesque reliquiarii Juda, qui recesserant de cunctis gentibus ad quos fuerant ante dispersi, et habitarent in terra Juda,

6. Viros, et mulieres, et parvulos, et filias regis, et omnem animam que reliquerat Nabuzardan, principis militum, cum Godolias, filio Ahiam, filii Saphan, et Jeremiam prophetam, et Baruch, filium Nerie;

## CAPUT XLIII.

7. Et ingressi sunt terram Ægypti, quos non obediuntur voci Domini, et manserunt usque ad Taphnis.

8. Et factus est sermo Domini ad Jeremiam in Taphnis, dicens:

9. Sume lapides grandes in manu tua, et abscondes eos in crypta que est sub muro interiori in porta domus Pharaonis in Taphnis, cernentibus viris judæis,

10. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego mittam et assumam Nabuchodonosor, regem Babylonis, servum meum; et posuerunt illorum quis super lapides istos, quos abscondi, et statuet solum suum super eos;

11. Veniensque percussit terram Ægypti, quos in mortem, in mortem, et quos in captivitatem, in captivitatem, et quos in gladium, in gladium;

12. Et succendet ignem in delubris domum Ægypti, et comburet ea, et captivos ducet illos, et amietur terra Ægypti sicut amietur pastor pallio suo, et credetur inde in pace;

13. Et contaret statuas domus solis que sunt in terra Ægypti, et delubra domum Ægypti comburet igni.

## CAPUT XLIV.

Juda in Ægypto reprohens a Jeremia super idolatram, obdatio respondens una cum multitudine mulierum, se permanens in idolatram inveterata; quoque Jeremias prædicit universis gladio et fame commensuros, regnumque Ægypti tradendum in manus inimicorum eorum, ac terram Ægypti proceres vastandam.

1. Verbum quod factum est per Jeremiam ad omnes Judæos qui habitabant in terra Ægypti, habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in Memphis, et in terra Phatres, dicens:

2. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Vos vidistis omne malum istud quod adduxi super Jerusalem, et super omnes urbes Juda; et ecce deserte sunt hodie, et non est in eis habitator.

3. Propter malitiam quam fecerunt ut me ad irascendum provocarent, et irent ut sacrificarent, et colerent deos alienos quos nesciebant, et illi, et vos, et patres vestri.

4. Et misi ad vos omnes servos meos, prophetas, de nocte consurgens, mitansque et dicens: Nolite facere verbum abominations hujuscemodi, quam odivi.

5. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam, ut converterentur a malis suis, et non sacrificarent diis alienis.

6. Et conflata est indignatio mea et furor meus, et accessens est in civitatibus Juda, et in plateis Jerusalem, et versa sunt in solitudinem et vastitatem secundum diem hæc.

7. Et nunc hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Quare vos facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut intreat eis vobis vir et mulier, parvulus et lactans, de medio Juda, nec reliquerit vobis quidquam residuum;

8. Provocantes me in operibus manuum vestrarum, sacrificando diis alienis, in terra Ægypti, in quam ingressi estis ut habitetis ibi et desperatis, et sitis in maledictionem et in opprobrium cunctis gentibus terre?

9. Numquid ibi estis mala patrum vestrorum, et mala regum Juda, et mala uxorum ejus, et mala vestra, et mala uxorum vestrarum, quæ fecerunt in terra Juda, et in regionibus Jerusalem? 10. Non sunt mundati usque ad diem hæc; et non timebant, et non ambulaverunt in lege Domini, et in præceptis meis, que dedit coram vobis et coram patribus vestris.

11. Ideo hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego posui faciem meam in vobis in malum; et disperdam omnem Judam.

12. Et assumam reliquias Jude quæ posuerunt facies suas ut ingrederebant terram Ægypti, et habitarent ibi, et consumerunt omnes in terra Ægypti; consuecunt in gladio et in fame; consuecunt a minimo usque ad maximum, in gladio et in fame morientur; et erant in iusurandum, et in miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.

13. Et visitabo super habitatores terre Ægypti, sicut visitavi super Jerusalem, in gladio et fame, et peste.

14. Et non erit qui effugiat, et sit residuus de reliquis Judæorum qui vadunt ut peregrinentur in terra Ægypti, et revertantur in terram Juda, ad quam ipsi elevarunt animas suas et revertentur, et habitent ibi; non revertentur, nisi qui fugerint.

15. Responderunt autem Jeremia omnes



nes viri scientes quod sacrificarent uxores eorum diis alienis, et univcrse mulieres quarum stabat multitudo grandis, et omnis populus habitantium in terra Ægypti in Piatares, dicentes :

16. Sermonem quem locutus es ad nos in nomine Domini, non audiemus ex te;

17. Sed facientes faciemus omne verbum quod egredietur de ore nostro, ut sacrificemus regine cæli, et libemus et libamina, sicut fecimus, nos et patres nostri, reges nostri et principes nostri, in urbibus Juda, et in plateis Jerusalem; et saturati sumus panibus, et bene nobis erat, malumque non vidimus.

18. Ex eo autem tempore quo cessavimus sacrificare regine cæli, et libano et libamina, indigemus omnibus, et gladio et fame consumpti sumus.

19. Quid si nos sacrificamus regine cæli, et libamus ei libamina, nunquid sine viris nostris fecimus ei placentas ad colendum eam et libandum ei libamina?

20. Et dixit Jeremias ad omnem populum, adversum viros, et adversum mulieres, et adversum universam plebem, qui responderat ei verbum, dicens :

21. Numquid non sacrificium quod sacrificastis in civitatibus Juda, et in plateis Jerusalem, vos et patres vestri, reges vestri, et principes vestri, et populus terre, horum recordatus est Dominus, et ascendit super eos? et

22. Et non poterat Dominus ultra portare propter malitiam stidorum vestrorum, et propter abominaciones quas fecistis et facti estis terra vestra in desolationem, et in stuporem, et in maledictum, eo quod non sit habitator, sicut estis die hæc.

23. Propterea quod sacrificaveritis idolis, et peccaveritis Domino, et non audieritis vocem Domini, et in lege, et in præceptis, et in testimoniis ejus non ambulaveritis, didicero evocant vobis mala hæc, sicut estis die hæc.

24. Dixit autem Jeremias ad omnem populum, et ad universas mulieres : Audite verbum Domini, omnis Juda, qui estis in terra Ægypti;

25. Hæc inquit Dominus exercituum, Deus Israel, dicens : Vos et uxores vestre, locuti estis ore vestro, et manibus vestris implesistis, dicentes : Faciamus vota nostra, quæ volumus, ut sacrificemus regine cæli, et libemus ei libamina. Implesit vota vestra, et opere perpetrastis ea.

26. Ideo audite verbum Domini, omnis Juda, qui habitatis in terra Ægypti; Ecce ego Juravi in nomine meo magno, ait Dominus, quia nequaquam ultra vocabitur nomen meum ex ore omnis viri Judæi, dicentis : Vivit Dominus Deus, in omni terra Ægypti!

27. Ecce ego vigilabo super eos in malum, et non in bonum; et comententur omnes viri Juda qui sunt in terra Ægypti gladio et fame, donec peritus consumantur.

28. Et qui fuerint gladium, revertentur de terra Ægypti in terram Iuda viri pauci; et scient omnes reliquæ Juda, ingredientium terram Ægypti ad habitantem tibi, cuius sermo complectitur, meus an illorum.

29. Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod visitem ego super vos in loco isto, ut sciatis quia vere complebuntur sermones mei contra vos in malum;

30. Hæc dicit Dominus : Ecce ego tradam Pharaonem Ephrae, regem Ægypti, in manu inimicorum ejus, et in manu querentium animam illius, sicut tradidi Sedeciam, regem Juda, in manu Nabuchodonosor, regis Babylonis, inimici sui, et querentis animam ejus.

## CAPUT XLV.

Deus per Jeremiam arguit Baruch, quod queratur se dolorem habere et non requirit, cum tamen in ceterorum vastatione pollicetur securitatem.

1. Verbum quod locutus est Jeremias propheta ad Baruch, filium Nerie, cum scripsisset verba hæc in libro ore Jeremie, anno quarto Joachim, filii Josie, regis Juda, dicens :

2. Hæc dicit Dominus, Deus Israel, ad te, Baruch!

3. Dixisti : Vae misero nihil quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo laboravi in gemitu meo, et requiem non inveni.

4. Hæc dicit Dominus : Sic dicit ad eum : Ecce quæ adificavi, ego destruxi et quæ plantavi, ego evelli, et untrorsum terram hanc;

5. Et tu queris tibi grandia? Noli querere, quia ecce ego adducam malum super omnem carnem, ait Dominus, et dabo tibi animam tuam in salutem in omnibus locis ad quæcumque perixeris.

## CAPUT XLVI.

Dominus per Jeremiam Pharaonem et Ægypto presentat desolationem, quam inducet Nabuchodonosor, Judæis autem et filiis Israel sanctificationem tandem ac libertatem; iuratur vero gentibus, ad quas Deus illos egerat, vastationem.

1. Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam prophetam contra gentes:

2. Ad Ægyptum, adversum exercitum Pharaonis Nechao, regis Ægypti, qui erat juxta fluvium Euphratem in Char-camis, quem percussit Nabuchodonosor, rex Babylonis, in quarto anno Joachim, filii Josie, regis Juda :

3. Prepara scutum et clypeum, et procedite ad bellum.

4. Jungite equos, et ascendite, equites; stans in galeis, polite lanceas, induite vos loriceis.

5. Quid igitur! vidi ipsos pavidos, et terga vertentes, fortes eorum cossos; fugerunt conciti, nec respexerunt: terror adique, ait Dominus.

6. Non fugiat velox, nec salvari se poterit fortis: Ad aquilonem juxta flumen Euphratem vici sunt, et rostrum!

7. Quis est iste, qui quasi flumen ascendit, et veluti fluviorum intumescant gurgites ejus?

8. Ægyptus fluminalis instar ascendit, et velut flumina movebuntur fluctus ejus, et dicit: Ascendens operiam terram; perdam civitatem, et habitatores ejus.

9. Ascendite equos, et exsultate in curribus, et procedant fortes, Æthiopia et Libyæ tenentes scutum, et Lydi arripentes et jacientes sagittas.

10. Dies autem ille Domini, Dei exercituum, dies ultionis, ut sumat vindictam de inimicis suis: devarabit gladius, et saturabitur, et inebriabitur sanguine eorum; victima manus Domini, Dei exercituum, in terra aquilonis juxta flumen Euphratem.

11. Ascende in Galaad, et tolle residuum, virgo, filia Ægypti! frustra multiplicas medicamina, sanitas non erit tibi.

12. Audierunt gentes ignominiam tuam et ululatus tuus replevit terram, quia fortis impugnavit fortem, et ambo pariter condeciderunt.

13. Verbum quod locutus est Domi-

nus ad Jeremiam prophetam super eo quod venturus esset Nabuchodonosor, rex Babylonis, et percussurus terram Ægypti :

14. Annuntiate Ægypto, et audiat magister in Magdalo, et resonet in Memphis, et in Taphnis, dicite : Æta, et prepara te, quia devaravit gladius ea quæ per circuitum tuum sunt.

15. Quare comperit fortis tuus? non stetit, quoniam Dominus subvertit eum.

16. Multiplicavit ruentes, ceciditque vir ad proximum suum, et dicit : Surge, et revertamur ad populum nostrum, et ad terram matritatis nostre, a facie gladii columbe.

17. Vocate nomen Pharaonis, regis Ægypti : Tumultum adduxit tempus.

18. Vivo ego (inquit Rex, Dominus exercituum nomen ejus), quoniam sicut Thabor in montibus, et sicut Carmelus in mari, veniet.

19. Vasa transmigrationis fac tibi, habitatrix filia Ægypti! quia Memphis in solitudinem erit, et deseruet, et inhabitabilis erit.

20. Vitula elegans atque formosa Ægyptus; stimulator aut aquilone veniet ei.

21. Mercenarii quoque ejus, qui versabantur in medio ejus quasi vituli saginati, versi sunt, et fugerunt simul, nec stare poterunt, quia dies interfectionis eorum venit super eos, tempus visitationis eorum.

22. Vox ejus quasi avis somnii; quoniam cum exercitu properabat, et cum securibus veniens et quasi cadentes ligna.

23. Succiderunt saltem ejus, ait Dominus, qui supputari non potest; multiplicavit sunt super locustas, et non est eis numerus.

24. Confusa est filia Ægypti, et tradita in manus populi aquilonis.

25. Dixit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego visitabo super tumultum Alexandrie, et super Pharaonem, et super Ægyptum, et super deos ejus, et super reges ejus, et super Pharaonem, et super eos qui confidunt in eo.

26. Et dabo eos in manus quærentium animam eorum, et in manus Nabuchodonosor, regis Babylonis, et in manus servorum ejus; et post hæc habitabitur sicut diebus pristinis, ait Dominus.

27. Et tu ne timeas, serve intus Jacob; et ne pavas, Israel, quia ecce

ego solum te faciam de longinquo, et semen tuum de terra captivitatis tue; et revertetur Jacob, et requiescet, et prosperabitur, et non erit qui exterreit eam.

28. Et tu noli timere, serve meus Jacob, ait Dominus, quia tecum ego sum, quia ego consumam cunctas gentes ad quas egeri te: te vero non consumam, sed castigabo in te iudicio, nec quasi innocentem parcam tibi.

## CAPUT XLVII.

Vastatio predictur Palæstinarum, Tyri, Sidonis, Gazæ, et Ascalonis.

1. Quod factum est verbum Domini ad Jeroniam prophetam contra Palæstinos, antequam percuteret Pharaon Gazam.

2. Hec dicit Dominus: Ecce aquæ ascendent ad aquilone, et erunt quasi torrens inundans, et operient terram et plentudinem ejus, urbem et habitatores ejus. Clamabunt homines, et ululabunt omnes habitatores terre.

3. A strepitu pompæ armorum, et bellatorum ejus, a commotione quadrigarum ejus, et multitudine rotarum illius. Non respexerunt patres filios manibus dissolutis.

4. Pro adventu diei in quo vastabunt omnes Philistinim, et dissipabunt Tyrum, et Sidon, cum omnibus reliquiis auxiliis suis; depopulatus est enim Dominus Palæstinos, reliquias insule Cappadocæ.

5. Venit calvitium super Gazam, contulit Ascalon, et reliquit vallis eorum. Esquequo consideris?

6. O mucro Domini! usquequo non quiesces? Ingredere in vaginam tuam, refrigerare, et sile.

7. Quomodo quiescet, cum Dominus præcepit ei adversus Ascalonem et adversus maritimas ejus regiones, ibique condixerit illi?

## CAPUT XLVIII.

Predictio Domini vastationem Moab et omnium urbium ejus, sed in novissimis diebus captivitatem ipsorum relaxandam; maledictus dicitur factiens opus Dei fraudulenter, et gladium suum a sanguine proficiens.

1. Ad Moab hec dicit Dominus exer-

<sup>1</sup> Sup. 17, 6.

citum, Deus Israel: Vn super Nabo, quoniam vastata est, et confusa Capta est Cariathaim, confusa est fortis, et tremuit.

2. Non est ultra exsultatio in Moab contra Hesebon; cogitaverunt malum: Venite, et disperdamus eam de gente. Ergo silicos conticesces, sequeturque te gladius.

3. Vox clamoris de Oronaim, vastata et contrita magna.

4. Contrita est Moab; annuntiate clamorem parvulis ejus.

5. Per ascensum enim Lothi plorans ascendit in fluvium, quoniam in descensu Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt.

6. Fugite, salvate animas vestras, et critis quasi myrica in deserto;

7. Pro eo enim quod habuistis fiduciam in munitionibus tuis et in thronis tuis, tu quoque capieris; et ibit Chamos in transmigrationem, sacerdos ejus, et principes ejus simul.

8. Et veniet prædo ad omnem urbem, et urbs mala salvabitur; et peribunt valles, et dissipabuntur caespitria, quoniam dixit Dominus;

9. Date florem Moab, quia florens egredietur; et civitates ejus deserta erunt, et inhabitabiles.

10. Maledictus qui facit opus Domini fraudulentè! et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine!

11. Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, et requievit in fecibus suis; nec transfusus est de vase in vas, et in transmigrationem non abiit: idcirco permansit gustus ejus in eo, et odor ejus non est immutatus.

12. Propterea ecce dies veniant, dicit Dominus, et mittam ei ordinatorum et stratores laguncularum; et stercent eum, et vasa ejus exhaurient, et laguncule eorum collident.

13. Et confundetur Moab a Chamo, sicut confusa est domus Israel a Bethel, in qua habebat fiduciam.

14. Quomodo dicitis: Fortes sumus, et viri robusti ad preliandum?

15. Vastata est Moab, et civitates illius succiderunt, et electi juvenes ejus descenderunt in occisionem, ait Deus Dominus exercituum nomen ejus.

16. Prope est interitus Moab et robor, et malum ejus velociter accurret nimis.

<sup>2</sup> III Reg. 12, 22.

17. Cot saloni in eorum, omnes qui estis in circulo ejus; et universi qui scitis nomen ejus, dicitis: Quomodo confracta est virga fortis, haeulus gloriosus?

18. Descende de gloria, et sede in sili, habitatio filiae Dibon, quoniam vastator Moab ascendit ad te, dissipavit munitiones tuas.

19. In via sta, et prospice, habitatio Azei; interroga fugientem; et ei qui evasi dic: Quid accidit?

20. Confusus est Moab, quoniam victus est, Ululato, et clamato, annuntiato in Arnon, quoniam vastata est Moab.

21. Et iudicium venit ad terram campestrum, super Helon, et super Jasa, et super Mephaath.

22. Et super Dibon, et super Nabo, et super domum Deblathaim,

23. Et super Cariathaim, et super Behemam, et super Bethmann,

24. Et super Carioth, et super Besra, et super omnes civitates terre Moab, que longe, et que prope sunt.

25. Abscessum est cornu Moab, et brachium ejus contritum est, ait Dominus.

26. Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus est; et alidat manum Moab in vomitu suo, et erit in derisum etiam ipse.

27. Fuit enim in derisum tibi Israel, quasi inter fures reperisses eum; prope verba ergo tua, quas adversum illum leucas es, captivus duceris.

28. Relinquitte civitates, et habitate in petra, habitatores Moab; et estote quasi columba nidificans in summo ore foraminis.

29. Audivimus superbiam Moab, superbus esse valde; sublimitatem ejus, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem cordis ejus.

30. Ecce scio, ait Dominus, jactantiam ejus, et quod non sit juxta eam virtus ejus, nec juxta quod poterat contra te facere.

31. Hec super Moab egulabo, et ad Moab universam clamabo, ad viros muri scilicet lamentantes.

32. De planctu Jazer plorabo tibi, vana Sabama! Propagines tue transierunt mare; usque ad mare Jazer porverunt; super massam tuam et vindictam tuam prædo irruit.

<sup>1</sup> Isa. 16, 6.

<sup>2</sup> Isa. 16, 10.

33. Ablata est latitudo et exsultatio de Carmelo et de terra Moab; et vinum de torcularibus sustuli; nequaquam calcator vine solitum celestem cantabit.

34. De clamore Hesebon usque Eleale et Jasa; dederunt vocem suam a Segor usque ad Oronaim, vitula contententis; aqua quoque Neomrim pessime erunt.

35. Et auferam de Moab, ait Dominus, offerentem in excelsis, et sacrificantem diis ejus.

36. Propterea cor meum ad Moab quasi tibihs resonabit, et cor meum ad viros muri scilicet dabit sonitum tibiarum; quia plus fecit quam potuit, idcirco perierunt.

37. Omne enim caput calvitium, et omnis barba rasa erit; in cunctis manibus colligatio, et super omnes dorsum cilicium.

38. Super omnia tacta Moab, et in plateis ejus, omnis placentia, quoniam contrivi Moab sicut vas inutile, ait Dominus.

39. Quomodo victa est, et ululaverunt? quomodo deiecit cervicem Moab et confusus est? Eritque Moab in derisum, et in exemplum omnibus in circuitu suo.

40. Hec dicit Dominus: Ecce quasi aquila volabit, et extendet alas suas ad Moab.

41. Capta est Carioth, et munitiones comprehensæ sunt; et erit cor fortium Moab in die illa sicut cor mulieris parturientis.

42. Et cessabit Moab esse populus, quoniam contra Dominum gloriosus est.

43. Pavor, et fovea, et laqueus super te, o habitator Moab! dicit Dominus.

44. Qui fugerit a facie pavoris cadet in foveam, et qui condesciderit de fovea capietur laqueo; adducam enim super Moab annum visitationis eorum, ait Dominus.

45. In umbra Hesebon steterunt de laqueo fugientes, quia ignis egressus est de Hesebon, et flamma de medio Seon; et devorabit partem Moab, et verticem filiorum tumultus.

46. Vae tibi, Moab! peristi, popule Chamos, quia comprehensus sunt filii tui, et filium tuum in captivatum.

47. Et convertam captivitatem Moab

<sup>1</sup> Isa. 15, 2. Zach. 7, 13.

<sup>2</sup> Jer. 41, 19.

in novissimis diebus, ait Dominus. Haecque judicium Moab.

## CAPUT XLIX.

Desolatio Ammon, Idumeae, Damasci, Cedar regnorumque Asor et Elam praeannuntiat; captivitas autem filiorum Ammon ac Elam tandem solvenda.

1. Ad filios Ammon haec dicit Dominus: Numquid non filii sunt Israel, aut heredes non est ei? Cur igitur hereditate possedit Melchom God, et populus ejus in uribus ejus habitavit?

2. Ideo ecce dies veniunt, dicit Dominus, et auditum faciam super Rabbath filiorum Ammon fremitum praelii, et erit in tumultum dissipata, filiaeque ejus igni succedentur, et possidebit Israel possessores suos, ait Dominus.

3. Ulala, Heshbon, quoniam vastata est Hai; clamate, filiae Rabbath, accingite vos cilicibus, plangite et circuite per sepes, quoniam Melchom in transmigrationem ducetur, sacerdotes ejus et principes ejus simul.

4. Quid gloriaris in vallibus? Deduxit vallis tua, filia delicata, que confidebas in thesauris tuis, et dicebas: Quis veniet ad me?

5. Ecce ego inducam super te terrorem, ait Dominus, Deus exercituum, ab omnibus qui sunt in circuitu tuo; et dispergentini singuli a conspectu vestro, nec erit qui congreget superios.

6. Et post haec reverti faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus.

7. Ad Idumeam. Haec dicit Dominus exercituum: Numquid non ultra est sapientia in Theman? perit consilium a filiis, inutilis facta est sapientia eorum.

8. Fugite et terga vertite, descendite in voraginem, habitatores Dedan, quoniam perditionem Esau adduxi super eum, tempus visitationis ejus.

9. Si vindicatoris venisset super te, non reliquisset racemum? Si fueres in nocte, rapissent quod sufficeret sibi.

10. Ego vero, disceperui Esau; revelavi abscondita ejus, et celari non poterit: vastatum est semen ejus, et fratres ejus, et vicini ejus, et non erit.

11. Relinque pupillos tuos, ego faciam

\* Abd. l.  
\* Gen. 19, 24.

eos vivere; et viduae tuae in me sperabunt.

12. Quia haec dicit Dominus: Eros quibus non erat judicium et liberent calicem, bibentes bibent; et tu, quis innocens relinquetur? Non eris innocens, sed bibens bibes.

13. Quia per monitionem juravi, dicit Dominus, quod in solitudinem et in opprobrium, et in desertum, et in maledictionem erit Bosra, et omnes civitates ejus erunt in solitudines sempiternas.

14. Audivimus audiri a Domino, et legatus ad gentes missus est: Congregamini, et venite contra eam, et consergamus in praelium.

15. Ecce enim parvulum dedi te in gentibus, contemptibilem inter homines.

16. Arrogantia tua decipit te, et superbia cordis tui, qui habitas in cavernis petrae, et apprehendere nitens altitudinem collis: cum exaltaveris quasi aquila nidum tuum, inde detrahas te, dicit Dominus.

17. Et erit Idumeus deserta: omnis qui transit per eam stupabit, et sibilabit super omnes plagas ejus.

18. \* Sicut subversa est Sodoma, et Gomorrah, et vicinae ejus, ait Dominus: non habitabit ibi vir, et non incoleat eam filius hominis.

19. \* Ecce quasi leo ascendet de superbia Jordanis ad pulchritudinem robustam, quia subito currere faciam eam ad illam. Et quis erit elatus, quem praepomon ei? Quis enim similis meli et quis sustinebit me? \* et quis est iste pastor, qui rostat vulnus meum?

20. Propterea audite consilium Domini, quod iussit de Edom, et cogitationes ejus, quas cogitavit de habitatoribus Theman: Si non deiecerit eos parvuli gregis, nisi dissipaverit cum eis habitaculum eorum.

21. A voce ruidus eorum commota est terra, clamor in mari Rubro auditus est vocis ejus.

22. Ecce quasi aquila ascendet, et volabit, et expandet alas suas super Bosran; et erit cor fortium parturientia die illa quasi cor mulieris parturientia.

23. Ad Damascum: Confusus est Emath et Arrhah, quia audimus pess

\* Inf. 50, 44.  
\* Job 41, l.

imum audierunt; turbati sunt in mari, pro solitudine quiescere non potuit.

24. Dissoluta est Damascus, versa est in fugam; tremor apprehendit eam, angustia et dolores tenuerunt eam quasi parturientem.

25. Quomodo dereliquerunt civitatem Israhelitem, urbem Ictidam.

26. Ideo cadent juvenes ejus in plateis ejus, et omnes viri praelii conticescent in die illa, ait Dominus exercituum.

27. Et succendam ignem in muro Damasci, et devorabit moenia Benadad.

28. Ad Cedar, et ad regna Asor, que perierunt Nabuchodonosor, rex Babilonis. Haec dicit Dominus: Surgite, et ascendite ad Cedar, et vastate filios Orientis.

29. Tabernacula eorum, et greges eorum capient; pelles eorum, et omnia vasa eorum, et camelos eorum tollent illi, et vocabunt super eos fornicidum in circuitu.

30. Fugite, abite vehementer, in voraginibus sedete, qui habitatis Asor, ait Dominus; iussit enim contra vos Nabuchodonosor, rex Babilonis, consilium, et cogitavit adversum vos cogitationes.

31. Consurgite, et ascendite ad gentem quietam, et habitantem confidentem, ait Dominus; non ostia, nec vectes eis: soli habitant.

32. Et erunt cameli eorum in direptionem, et multitudine iumentorum in praedam; et dispergant eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam, et ex omni confinio eorum adducam iterum super eos, ait Dominus.

33. Et erit Asor in habitaculum draconum, deserta usque in aeternum: non manebit ibi vir, nec incoleat eam filius hominis.

34. Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam prophetam adversum Elam, in principio regni Sedeciae, regis Juda, dicens:

35. Haec dicit Dominus exercituum: Ecce ego confringam arcum Elam, et summam fortitudinem eorum.

36. Et inducam super Elam quatuor ventos a quatuor plagis caeli, et ventilabo eos in omnes ventos istos, et non erit gens ad quam non perveniant profugi Elam.

37. Et pavere faciam Elam eorum inimicis suis, et in conspectu quarentium animam eorum; et adducam super eos malum, iram furoris mei, dicit Do-

minus, et mittam post eos gladium donec consumam eos.

38. Et ponam solium meum in Elam, et perdam inde reges et principes, ait Dominus.

39. In novissimis autem diebus revertetur faciem captivos Elam, dicit Dominus.

## CAPUT L.

Babylon, quae in captivitate affligit filios Israel, hinc in terram suam feliciter rediit, penitus vastatur a regibus aequilinis.

1. Verbum quod locutus est Dominus de Babilone et de terra Chaldaeorum, in manu Jeremie prophetae:

2. Annuntiate in gentibus, et auditum facite; levate signum, praedicate, et nolite celare, dicit: Capta est Babilon, confusus est Bel, victus est Merodach, confusa sunt sculpitulae ejus, superata sunt idola eorum.

3. Quoniam ascendit contra eam gens ab aequilone, quae ponet terram ejus in solitudinem, et non erit qui habitet in ea ab homine usque ad pecus; et molli sunt, et abierunt.

4. In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus, venient filii Israel ipsi et filii Juda simul; ambulantes et dentes praeparabunt, et Dominum Deum suum quarent; et

5. In Sion interrogabunt viam, huc facies eorum; venient, et apponentur ad Dominum federe sempiterno quod nulla oblivione delebitur.

6. Grex perditus factus est populus meus, pastores eorum seduxerunt eos, feceruntque vagari in montibus; de monte in collem transierunt, oblii sunt cubilibus sui.

7. Omnes qui invenerunt comederunt eos, et hostes eorum dixerunt: Non peccavimus; pro eo quod peccaverunt Domino, decessi iustitiae, et expectationi patrum eorum Domino.

8. Recedite de medio Babilonis, et de terra Chaldaeorum egredimini, et estote quasi hosti ante gregem.

9. Quoniam ecce ego suscito, et adducam in Babilonem congregationem aequilinis, et praeparabuntur adversum eam, et inde capietur; sagitta ejus quasi viri fortis interfectoris, non revertetur vacua.

10. Et erit Chaldaea in praedam; omnes vastantes eam replebuntur, ait Dominus.

11. Quoniam exultatis, et magna loquimini, dripietis hereditatem meam; quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et mugistis sicut tauri;

12. Confusa est mater vestra nimis, et adæquata pulveri, quæ genuit vos; ecce novissima erit in gentibus, deserta, larva, et arens.

13. Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota in solitudinem; omnis qui transibit per Babylonem stupebit, et sibilabit super universis plagis ejus.

14. Preparamini contra Babylonem per circuitum, omnes qui tenditis arcum; debellate eam, non parcatis jaculis, quia Dominus peccavit.

15. Clamate adversus eam, ubique dedit manum; ceciderunt fundamenta ejus, destructi sunt muri ejus, quoniam ultio Domini est; ultionem accipite de ea; sicut fecit, facite ei.

16. Disperdit satorum de Babylone, et tenuerunt falconem in tempore messis: a facio gladii columbae unusquisque ad populum suum converteritur, et singuli ad terram suam fugiunt.

17. Grex dispersus Israel, leonem ejecerunt eum; primus comedit eum rex Assur; iste novissimus exossavit eum, Nabuchodonosor, rex Babyloniæ.

18. Propterea hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego visitabo regem Babyloniæ et terram ejus, sicut visitavi regem Assur;

19. Et reducam Israel ad habitaculum suum; et pasceat Carmelum et Bassan, et in monte Ephraim et Galaad saturabitur anima ejus;

20. In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus, quæretur iniquitas Israel, et non erit; et peccatum Juda, et non invenietur, quoniam propitiæ ero eis quos reliquero.

21. Super terram dominantium ascende, et super habitatores ejus visita; disspia, et interfice quæ post eos sunt, ait Dominus, et facta iuxta omnia que precepi tibi.

22. Vox belli in terra, et contritio magna.

23. Quomodo contractus est et contritus malleus universæ terre! quomodo versa est in desertum Babylon in gentibus!

24. Illaqueavi te, et capti es, Baby-

<sup>1</sup> Inf. 5, 49.

lon! et nesciebas; invocata es et apprehensa, quoniam Dominum provocasti.

25. Aperuit Dominus thesaurum suum, et protulit vasa iræ suæ, quoniam quæ est Dominus, Deo exercitum, in terra Chaldeorum.

26. Venite ad eam ab extremis locibus, aperite ut escant qui concutunt eam; tollite de via lapides, et redigite in acervos; et interficite eam, nec sit quidquam reliquum!

27. Dissipate universos fortes ejus, descendant in occisionem; vix eis, non venit dies eorum; tempus visitationis eorum!

28. Vox fugientium, et eorum qui evaserunt de terra Babyloniæ, et ascendunt in Sion ultionem Domini Dei nostri, Annuntiate in Babylone plurimis, omnibus qui tendunt arcum; consistite adversus eam per egrum, et nullus evadat; reddite ei secundum opus suum; iuxta omnia que fecit, facite illi, quia contra Dominum evæta est, adversum Sanctum Israel.

29. Idcirco cadent juvenes ejus in plagis ejus, et omnes viri bellatores ejus conticescent in die illa, ait Dominus.

30. Ecce ego ad te, superbi dicit Dominus, Deus exercituum, qui venit dies tuos, tempus visitationis tuæ.

31. Et cadet superbus, et corruat, et non erit qui suscipiat eum; et succedant ignem in urbibus ejus, et destruant omnia in circulo ejus.

32. Hæc dicit Dominus exercituum: Calumniam sustinent filii Israel, et filii Juda simul; omnes qui operant eos, tenent, nolunt dimittere eos.

33. Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum nomen ejus; iudicio defenso causam eorum, et extirpavit eos, et commoveat habitatores Babyloniæ.

34. Gladius ad Chaldeos, ait Dominus, et ad habitatores Babyloniæ, et ad principes, et ad sapientes ejus.

35. Gladius ad divinos ejus, qui stulti erunt; gladius ad fortes illius, qui timebunt.

36. Gladius ad equos ejus, et ad curus ejus, et ad omne vulgus quod est in medio ejus; et erunt quasi mullæ; gladius ad thesauros ejus, qui diripiuntur.

37. Siccatas super aquas ejus erit, et arcescent, quia terra sculptilium est, et in portentis gloriatur.

38. Propterea habitabunt dracones cum fomis fœcis, et habitabunt in ea struthiones, et non inhabitabit ultra neque in sempiternum, nec exstruetur neque ad generationem et generationem.

39. Sicut subvertit Dominus Sodomam, et Gomorham et vicinas ejus, ait Dominus; non habitabit ibi vir, et non incedet eam filius hominis.

40. Ecce populus venit ab aquilone, et gens magna, et reges multi consurgent a finibus terræ.

41. Arcum et scutum apprehendent; cœdes sunt et immisericoordes, vox eorum quasi mare sonabit; et super equos ascendent, sicut vir paratus ad prelium contra te, filia Babylon!

42. Audivit rex Babyloniæ famam sequis apprehendit eum, dolor quasi parturientium.

43. Ecce quasi leo ascendet de superbia Jordanis ad pulchritudinem robustam, quia subito currere faciam eam ad illam. Et quis erit electus, quæ præponam ei? Quis est enim similis mei? et quis sustinebit me? et quis est iste pastor, qui resistat vultui meo?

44. Propterea audite consilium Domini, quod mente concepit adversum Babylonem, et cogitationes ejus, quæ cogitavit super terram Chaldeorum: Nisi detraxerint eos parvuli gregum, nisi dissipatum fuerit eum ipsis habitaculum eorum.

45. A voce captivitatis Babyloniæ commota est terra, et clamor inter gentes vidit est.

#### CAPUT LL.

Mala a regibus Medorum Babyloni imminuentia prædicantur.

1. Hæc dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super Babylonem et super habitatores ejus, qui cor suum levaverunt contra me, quasi ventum pestilentiam;

2. Et mittam in Babylonem ventilatores, et ventilabunt eam et demolentur terram ejus, quoniam venerunt super eam undique in die afflictionis ejus.

3. Non tendat qui tendit arcum suum,

<sup>1</sup> Jer. 19, 24.

<sup>2</sup> Sup. 49, 19.

<sup>3</sup> Job 41, 1.

et non ascendat loriceatus; nolite parere juvenibus ejus, interficite omnem militiam ejus.

4. Et cadent interfecti in terra Chaldeorum, et vulnerati in regionibus ejus.

5. Quoniam non fuit viduatus Israel et Juda a Deo suo, Domino exercitum, terra autem eorum repleta est ædificio a Sancto Israel.

6. Fugite de medio Babyloniæ, et salvet unusquisque animam suam; nolite tacere super iniquitatem eam; quoniam tempus ultionis est a Domino, vicissitudinem ipse retribuet ei.

7. Calix aureus Babyloni in manu Domini, inebrians omnem terram; de vino ejus bibent gentes, et idcirco commove sunt.

8. Subitio cecidit Babilon, et contrita est! Ululate super eam; tollite resinam ad dolorem ejus, si forte sanetur.

9. Corvayimus Babylonem, et non est sanata; derelinquamus eam, et cernamus unusquisque in terram suam, quoniam pervenit usque ad caelos iudicium ejus, et elevatum est usque ad nubes.

10. Protulit Dominus iustitias nostras; venit, et narremus in Sion opus Domini Dei nostri.

11. Acute sagittas, implete pharetras; suscitavit Dominus spiritum rogem Medorum; et contra Babylonem mens ejus est ut perdat eam, quoniam ultio Domini est, ultio templi sui.

12. Super muros Babyloniæ levate signum; auctæ custodiam, levate custodes, preparate insidias, quia cogitavit Dominus, et fecit quæcumque locutus est contra habitatores Babyloniæ.

13. Quæ habitas super aquas multas, locuples in thesauris, venit finis tuus, pedalis præcisionis tuæ.

14. Juravit Dominus exercitum per animam suam: Quoniam replebo te hominibus quasi bruchis, et super te colamas cantabunt.

15. Qui fecit terram in sapientia sua, et prudentia sua extendit caelos.

16. Dante eo vocem, multiplicaverunt aque in celo; qui levat nubes ab extremo terre, fulgura in pluviam fecit,

<sup>1</sup> Isa. 21, 9. Apoc. 14, 8.

<sup>2</sup> Amos 6, 8.

<sup>3</sup> Gen. 1, 1.

et produxit ventum de thesauris suis.

17. Stultus factus est omnis homo a sculpili, confusus est omnis confator in sculpili, qui mendax est confatio eorum, nec est spiritus in eis.

18. Vana sunt opera, et visu digna, in tempore visitationis suae peribunt.

19. Non sicut haec, pars Jacob, quia qui fecit omnia ipse est; et Israel scoporum hereditatis ejus, Dominus exercituum nomen ejus.

20. Collidis tu mihi vasa belli; et ego collidam in te gentes, et disperdam in te regna;

21. Et collidam in te equum et equitum ejus; et collidam in te currum et ascensorem ejus;

22. Et collidam in te virum et mulierem; et collidam in te senem et puerum; et collidam in te juvenem et virginem;

23. Et collidam in te pastorem et gregem ejus; et collidam in te agricolam et jugales ejus; et collidam in te duces et magistratus;

24. Et reddam Babyloni, et cunctis habitatoribus Chaldaee, omne malum suum, quod fecerunt in Sion, in oculis vestris, ait Dominus.

25. Ecce ego ad te, mons postifer, ait Dominus, qui corruptum universam terram et extendam manum meam super te, et evolvam te de petris, et dabo te in montem combustionis;

26. Et non tollent de te lapidem in angulum, et lapidem in fundamenta; sed perditus in aeternum eris, ait Dominus.

27. Levate signum in terra, clangeit buccina in gentibus, sanctificate super eam gentes, annuntiate contra illam regibus Ararat, Menni, et Ascenez; nunciate contra eam Taphsar, adducite equum quasi brachium acaletum.

28. Sanctificate contra eam gentes, reges Mediae, duces ejus, et universos magistratus ejus, cunctaque terram potestatis ejus.

29. Et commovebitur terra et conturbabitur, quia erigibit contra Babylonem cogitatio Domini, ut ponat terram Babylonis desertam, et ponat terram Babyloni desertam et inhabitabilem.

30. Cessaverunt infortes Babylonis a praelio, habitaverunt in praesidiis; devotatum est robur eorum, et facti sunt quasi mulieres; incensa sunt tabernacula ejus, contriti sunt vectes ejus.

31. Carrus obviam currenti venit,

et nuntius obviam nuntianti, et nuntiet regi Babylonis quia capta est civitas ejus a summo usque ad summum,

32. Et vada preoccupata sunt, et palades incensa sunt igni, et viri bellicosi conturbati sunt.

33. Quia haec dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Filia Babylonis quasi arva, tempus triturae ejus; adhuc medicum, et veniet tempus messium ejus.

34. Comedit me, devoravit me Nabuchodonosor, rex Babylonis, reddidit me quasi vasa inano; alseruit me quasi draco, replevit ventrum suum teneridine mea, et ejecit me.

35. Iniquitas adversum me et cura mea super Babylonem, dicit habitator Sion; et sanguis meus super habitatores Chaldaee, dicit Jerusalem.

36. Propterea haec dicit Dominus: Ecce ego judicabo causam tuam, et ulciscar ultionem tuam; et desertum faciam mare ejus, et sicabo vasa ejus.

37. Et erit Babylon in tumultu, habitatio draconum, stupor et sibilus, et quod non sit habitator.

38. Simul ut leones rugient, excutiet omnes veluti castuli leonum.

39. In calore eorum ponam potum eorum, et inebriabo eos, et soporietur, et dormiant somnum sempiternum, et non consurgant, ait Dominus.

40. Dedecam eos quasi agnos advitium, et quasi arietes cum hedis.

41. Quomodo capta est Sesech, et comprehensa est incluta universae terrae! Quomodo facta est in stuporem Babylon inter gentes!

42. Ascendit super Babylonem mare, multitudo fluctuum ejus aperta est.

43. Facte sunt civitates ejus in stiporem, terra inhabitabilis et deserta, terra in qua nullus habitat, nec transcat per eam filius hominis.

44. Et visitabo super Bel in Babylone, et ejiciam quod absorbuerat de ore ejus; et non confluet ad eum ultra guttusquam, et muros Babylonis corruet.

45. Egredimini de medio ejus, populi mei! ut salvet unusquisque animam suam ab ira furoris Domini.

46. Et non forte mollescat cor vestrum, et timeatis audirem qui audiret in terra; et veniet in anno auditis, et post hunc annum auditis; et iniquitas in terra, et dominator super dominato-

17. Propterea ecce dies veniunt, et visitabo super sculpilla Babylonis, et omnis terra ejus confundetur, et universi interfecti ejus cadent in medio ejus.

18. Et laudabunt super Babylonem caeli et terra, et omnia quae in eis sunt, quia ab aequilone venient et praedones, ait Dominus.

19. Et quomodo fecit Babylon ut caderet occisi in universa terra.

20. Qui fugatis clamavit, venite, nolite stare; recordamini precum Domini, et Jerusalem ascendat super cor vestrum!

21. Confusi sumus, quoniam audivimus opprobrium; operuit ignominia facies nostras, quia mis venerunt abeni super sanctificationem domus Domini.

22. Propterea ecce dies veniant, ait Dominus, et visitabo super sculpilla ejus, et in omni terra ejus mugiet vulneratus.

23. Si ascenderit Babylon in caelum, et firmaverit in excelso robur suum, a me venient vastatores ejus, ait Dominus.

24. Vox clamoris de Babylone, et contritio magna de terra Chaldaeorum;

25. Quoniam vastavit Dominus Babylonem, et perdidit ea ea vocem magnam; et sonabant factus eorum quasi aquae multa, dedit sonitum vox eorum;

26. Quia venit super eam, id est super Babylonem, praedo, et apprehensit sunt fortes ejus, et emarcuit arcus eorum, quia fortis ultor Dominus reddens retribuit.

27. Et inebriabo principes ejus, et sapientes ejus, et duces ejus, et magistratus ejus, et fortes ejus; et dormient somnum sempiternum; et non experiescent, ait Rex, Dominus exercituum nomen ejus.

28. Haec dicit Dominus exercituum: Murus Babylonis ille latissimus suffocatio suffodiatur, et porte ejus excelsae igni comburentur, et labores populo ad nihilum, et gentium in ignem erunt, et disperibunt.

29. Verbum quod precepit Jeremias propheta Sarai, filio Neriae, filii Maasie, cum pergeret cum Sedecia rege in Babylone, in anno quarto regni ejus; Sarai autem erat princeps propheticus.

60. Et scripsit Jeremias omne malum quod venturum erat super Babylonem, in libro uno, omnia verba haec qua scripta sunt contra Babyloneum.

61. Et dixit Jeremias ad Saraiam: Cum veneris in Babyloneum, et videris, et legeris omnia verba haec.

62. Dices: Domine, tu locutus es contra locum istum, ut disperderes eum, ne sit qui in eo habitet, ab homine usque ad pecus, et ut sit perpetua solitudo.

63. Cumque compleveris legere librum istum, ligabis ad eum lapidem, et proicies illum in medium Euphratim.

64. Et dices: Sic submergetur Babylon, et non consurgat a facie afflictionis quam ego addico super eam, et dissolvetur. Haec usque verba Jeremias.

## CAPUT LII.

Præcedentium repetitio, nempe quod Jerusalem a Nabuchodonosor obsessa post biennium capitur, et sedecias, rex Juda, fugiens reductus, filioque ejus coram ipso trucidatis una cum principibus Juda, exscalatis ac victus dicitur Babyloneum, et incenso templo et palatio ceterisque domibus, transferuntur omnes Babyloneum praeter paucos titulos et agricolas; similiter et vase templi, inter quae describuntur duae aere columnae; et numerus Judaeorum Babyloneum diversis temporibus translatorum, ab rex Joachin postseptem et triginta annos et carcere educatus exaltatur.

1. Filius viginti et unius anni erat Sedecias cum regnare cepisset, et undecim annis regnavit in Jerusalem. Et nomen matris ejus Amital, filia Jeremie de Lobna.

2. Et fecit malum in oculis Domini, juxta omnia quae fecerat Joachin.

3. Quoniam furor Domini erat in Jerusalem et in Juda, usquequo perierunt eos a facie sua; et recessit Sedecias a rege Babylonis.

4. Factum est autem in anno nono regni ejus, in mense decimo, decima mensis, venit Nabuchodonosor, rex Babylonis, ipse et omnis exercitus ejus, adversus Jerusalem; et obsederunt eam, et edificaverunt contra eam munitiones in circuito.

5. Et fuit civitas obsessa usque ad undecimum annum regis Sedecias.

6. Mense autem quarto, nona mensis

obtinuit fames civitatem, et non erant alimenta populo terræ.

7. Et dirupta est civitas, et omnes viri bellatores ejus fugerunt, exieruntque de civitate nocte per viam portæ, quæ est inter duos muros, et ducit ad hortum regis, Chaldeis obsidentibus urbem in æro, et abierunt per viam quæ ducit in eremum.

8. Persecutus est autem Chaldeorum exercitus regem, et apprehenderunt Sedeciam in deserto quod est juxta Jericho; et omnis comitatus ejus diffugit ab eo.

9. Cumque comprehensissent regem, adduxerunt eum ad regem Babiloniam in Reblatha, quæ est in terra Emath, et locus est ad eum judicium.

10. Et Jugulavit rex Babilonius filios Sedecie in oculis ejus, sed et omnes principes Juda occidit in Reblatha.

11. Et oculos Sedecie cruit, et vinxit eum compedibus, et adduxit eum rex Babilonius in Babylonem, et posuit eum in domo carceris usque ad diem mortis ejus.

12. In mense autem quinto, decima mensis, ipse est annus nonus decimus Nabuchodonosor, regis Babiloniam, venit Nabuzardan, princeps militiæ, qui stabat coram rege Babilonius in Jerusalem.

13. Et incendit domum Domini, et domum regis, et omnes domos Jerusalem, et omnem domum magnam igni combussit;

14. Et totum murum Jerusalem per circuitum destruxit cunctus exercitus Chaldeorum, qui erat cum magistro militiæ.

15. De pauperibus autem populi et de reliquo vulgo, quod remanserat in civitate, et de perfrugis qui transigerant ad regem Babiloniam, et ceteros de multitudine transtulit Nabuzardan, princeps militiæ.

16. De pauperibus vero terre reliquit Nabuzardan, princeps militiæ, vitatores et agricolas.

17. Columnas quoque æreas quæ erant in domo Domini, et bases, et mare æneum quod erat in domo Domini, confringunt Chaldei, et tolerant omne æream in Babilonem.

18. Et lebotes, et creagras, et psalteria, et phialas, et mortariola, et omnia vasa ærea quæ in ministerio fuerant, tolerant.

19. Et hydrias, et thymiamatoria, et ureces, et pulres, et chandelabra, et mortaria, et cyathos, quotquot ærea, aurea, et quotquot argentea, argentea, tulit magister militiæ;

20. Et columnas duas, et mare æneum, et vitulos duodecim æreos qui erant sub basibus quæ fuerat rex Salomon in domo Domini. Non erat pondus æri omnium horum vasorum.

21. De columnis autem decem et octo cubiti altitudinis erant in columna una, et funiculus duodecim cubitorum circumhabebat eam; porro grossifidus ejus quatuor digitorum, et intrinsecus cava erat.

22. Et capitella super utramque æream: altitudo capitelli unius quinque cubitorum, et retiacula et malogramata super coronam in circuitu, omnia ærea; similiter columna secunda, et malogramata.

23. Et fuerunt malogramata nonaginta sex dependentia; et omnia malogramata centam, retiaculis circumdabantur.

24. Et tulit magister militiæ Saraiam, sacerdotem primum, et Sophoniam, sacerdotem secundum, et tres custodes vestibuli;

25. Et de civitate tulit eunuchum unum, qui erat prepositus super viros bellatores; et septem viros de his qui videbant faciem regis, qui inventi sunt in civitate; et scribam principem militum, qui probabat tyrones; et sexaginta viros de populo terre, qui inventi sunt in medio civitatis.

26. Tullit autem eos Nabuzardan, magister militiæ; et duxit eos ad regem Babiloniam in Reblatha;

27. Et percussit eos rex Babilonius, et interfecit eos in Reblatha in terra Emath; et translatus est Juda de terra sua.

28. Iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor: In anno septimo, Judæos tria milia et viginti tres;

29. In anno octavo decimo Nabuchodonosor, de Jerusalem animas octingentas triginta duas;

30. In anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit Nabuzardan, magister militiæ, animas Judæorum septingentas quadraginta quinque. Omnes erant animæ, quatuor milia sexcentæ.

31. Et factum est in trigesimo septimo anno transmigrationis Joachin, regis Juda, duodecimo mense, vicesima quinta mensis, elevavit Evilmerodach, rex Babiloniam, ipso anno regni sui, caput Jo-

chin, regis Juda, et edaxit eum de domo carceris.

32. Et locutus est cum eo bona, et posuit thronum ejus super thronos regum qui erant post se in Babilone.

33. Et mutavit vestimenta carceris

ejus, et comedit panem coram eo semper cunctis diebus vite sue.

34. Et cibaria ejus, cibaria perpetua dabantur ei a rege Babiloniam, statuta per singulos dies, usque ad diem mortis sue, cunctis diebus vite ejus.

## THRENI

ID EST

### LAMENTATIONES JEREMIE PROPHETE.

Et factum est, postquam in captivitatem reductus est Israel, et Jerusalem deserta est, sedit Jeremias propheta, fletus, et plangit lamentatione hac in Jerusalem, et amaro animo suspirans, et ejulans dixit:

#### CAPUT I.

ALEPH.

1. Quomodo sedet sola civitas plena populo! facta est quasi vidua domina gentium; princeps provinciarum facta est sub tributo.

BETH.

2. Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus; non est qui consolatur eam, ex omnibus charis ejus; omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici.

GHIMEL.

3. Migravit Judas propter afflictionem, et multitudinem servitutis; habitavit inter gentes, nec invenit requiem; omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angustias.

DALETH.

4. Vix Sion lugens, eo quod non sint qui veniant ad solemnitatem; omnes porte ejus destructæ, sacerdotes ejus sementes; virgines ejus squalidæ, et ipsa oppressa amaritudine.

HE.

5. Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt, quia Domi-

nus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus; parvuli ejus ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis.

VAU.

6. Et egressus est a Sion omnis decore ejus; facti sunt principes ejus velut arantes non inventientes pascua, et abierunt aegre fortitudine ante faciem subsequentis.

ZAIN.

7. Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suæ, et prevaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus antiquis, cum caderet populus ejus in manu hostili, et non esset auxiliator; viderunt eam hostes, et desiderant sabbata ejus.

HETH.

8. Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est; omnes qui glorificabant eam spreverunt illam, quia viderunt ignominiam ejus, ipsa autem gemens conversata est retrorsum.

TETH.

9. Sordus ejus in pedibus ejus, nec recordata est finis sui; deposita est vilementer; non habens consolatorem; Vide, Domine, afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus!

JOD.

10. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus, quia vidit gentes